SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI'nın Yayın Organıdır

Yıl : 1 Sayı : 1 / Kasım 2020

SİVEREK Organize Sanayi Bölgesi Kuruldu !

3 Siverek Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Salih Serdal BUCAK
Yönetici Özeti

4 Siverek Kaymakamı Mustafa ÇİFTÇİLER
Siverek OSB'nin Kuruluş Süreci ve Bölgesel Önemi

28 Karacadağ Kalkınma Ajansı Genel Sek. Hasan MARAL
Siverek TSO Üreticinin Yanında

42 Şanlıurfa KOSGEB İl Müdürü İdris ERKEKSOY
KOSGEB Destekleri

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

SİVEREK'TE İLK SAYIMIZ İLE

YATIRIMCILARIMIZA

KAPILARIMIZI AÇIYORUZ

MİSYONUMUZ

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kurumumuzun tabi olduğu 5174 sayılı Odalar/Borsalar Birliği kanunlarından şaşmadan üye taleplerinin optimum düzeyde karşılandığı, hizmet yelpazesine üyelerimizin görüşleri doğrultusunda yeni renkler katan ve hizmette kaliteyi arttırmak için organizasyon bünyesinde tüm görev alanları ihtiyaçlar doğrultusunda eğitimler ile destekleyen, üyelerimizin mesleki faaliyetlerini kolaylaştıracak bilgi, danışmanlık ve eğitim hizmetlerini sağlayan ve hizmetleri teknolojimizin el verdiği her şekilde en kısa yoldan üyelerimize ve bölgemize duyuran bir kurum olmaktır."

SİVEREK OSB
MÜTEŞEBBİS HEYETİ

İÇİNDEKİLER

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI YAYIN ORGANIDIR.

SAHİBİ
Siverek Ticaret ve Sanayi Odası adına
Salih Serdal BUCAK
Yönetim Kurulu Başkanı

ISSN:

İLETİŞİM: 0414 552 10 23

WEB SİTE
https://www.siverektso.org.tr/

E-POSTA
siverektso@tobb.org.tr

EDİTÖRLER
Prof. Dr. Esra SİVEREKLİ
Doç. Dr. Gencay SARIIŞIK
Ticaret Sicil Müdürü Birsen BEYAZKUŞ

Tasarım: Elif Matbaası

Baskı/Cilt: Elif Matbaası
Sertifika No: 15590
0414 314 14 68

"Yönetici Özeti"
Salih Serdal BUCAK
Siverek Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı 03

"Siverek OSB'nin Kuruluş Süreci ve Önemi"
Mustafa ÇİFTÇİLER
Siverek Kaymakamı 04

"2019 Yılı Dünya ve Türkiye Ekonomisine Bakış, 2020 Yılı Hedef ve Beklentileri"
Prof. Dr. Esra SİVEREKLİ
Harran Üniversitesi 05

"2020 Yılı Küresel Pandemi ve Olası Etkileri"
Doç. Dr. Gencay SARIIŞIK
Harran Üniversitesi 08

"Siverek'te Ekonomik Dönüşüm SİVEREK OSB"
Yunus Emre AKSU
Şanlıurfa OSB Müdürü 12

"Siverek'teki Öncü Sektörlerle Bir Saha Çalışması 'Yatırımcı Rehberi'"
Prof. Dr. Esra SİVEREKLİ
Doç. Dr. Gencay SARIIŞIK
Öğr. Gör. Hatice PARMAKSIZ
Harran Üniversitesi 14

"Siverek Ticaret ve Sanayi Odası Üreticinin Yanında"
Hasan MARAL
Karacadağ Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri 26

"KOSGEB Destekleri"
İdris ERKEKSOY
Şanlıurfa KOSGEB İl Müdürü 42

"Siverek'te Dış Ticaret"
Dr. Öğr. Üyesi Selminaz ADIGÜZEL
Harran Üniversitesi 48

"Siverek Arazilerinin Doğal ve Güvenli Gıda Üretim Potansiyeli Yüksek"
Prof. Dr. Mehmet Ali ÇULLU
Harran Üniversitesi 52

Yönetici Özeti

Siverek Ticaret ve Sanayi Odası kuruluşundan itibaren sahip olduğu resmi yetki ve sorumlulukların bilincinde olmuş, bu güne kadar ilçe ekonomisini geliştirmeye ve üyelerini desteklemeye yönelik birçok faaliyet gerçekleştirmiştir. Bu noktada, kurumsal kimlik gelişimini tamamlayan ve Siverek ekonomisini tescil, temsil ve koordine eden bir kuruluş haline gelmiştir.

Siverek Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanlığı görevine geldiğimizde, çalışmalarımızı ve projelerimizi; uzun vadeli bir sanayi vizyonuyla, Siverek Kentini güçlü bir sanayi ve gelişim bölgesi haline getirmeyi ve bunun için gerekli çalışmaları yapacağımızın sözünü vermiştik. Bu nedenle Organize Sanayi Bölgesi için hazırlanan vizyonla ve oluşturulan stratejik planlarla yenilikçi ve gelişime açık, çözüm ve hizmet odaklı, kurumu her daim ileriye taşıma azmi ve çabasında olan, yüksek görev bilincine sahip bir ekiple ülkemizin ekonomik ve sosyal alanda lider bir kuruluş olma misyonuyla istikrarlı bir şekilde devam etmekteyiz. Kentimizin swot analizini yaparak oluşan tüm tehditleri fırsata çevirip; Siverek'i bölgesinin en gelişmiş sanayi ve ticaret merkezi yapmak için sürekli üretmek en önemli görevimiz haline gelmiştir.

Siverek de Organize Sanayi Bölgesinin kurulması kentimiz için sanayicilerimize yeni üretim alanları oluşturarak, farklı iş sahaları ile beraber istihdam seviyesinin de yükselmesini sağlayacaktır.

Organize Sanayi Bölgelerinin Ülkemizin kalkınmasında rol oynadığı ve bu kalkınmanın kararlı adımlarla sürdürülebilirliğinin temelinde nitelikli istihdam ve katma değerli üretim olduğu, tüm iş dünyasının da üzerinde hem fikir olduğu bir konudur.

Siverek Organize Sanayi Bölgesi'nin en hızlı şekilde kurulması ve organize edilmesi için tüm çalışmaları yakından takip edilmektedir. Yer tahsisleri yapılıp, çalışma alanları sahiplerini bulduktan sonra üretime geçmek için hiçbir engel kalmayacaktır. Siverek Ticaret ve Sanayi Odası olarak; çalışkan ve yatırım hedefleri güden yerli üretici ve sanayicimizin her zaman yanında olma fikri ile hareket ederek kendilerine her türlü desteği sağlayacağız. Üreten ve eğiten örnek bir OSB olmak için, çalışmalarımıza kararlılıkla ve ilk günkü heyecanımızla devam edip, sizlerden almış olduğumuz güç ve destek ile planlarımızı birer birer hayata geçirmeye devam edeceğiz.

Organize Sanayi Bölgesinin bu noktalara gelmesinde emeği geçen Siverek Kaymakamı Sayın Mustafa ÇİFÇİLER'i, Siverek Belediye Başkanı Sayın Şeyhmus AYDIN ve ekibini, YİKOB Başkanlığını, Müteşebbis Heyet Üyelerini ve bizleri bu göreve layık bulup böyle büyük bir projeyi yapmaya teşvik eden tüm sanayicilerimizi ve katkıda bulunan herkesi kutluyor, yürekten teşekkürlerimi sunuyorum.

Salih Serdal BUCAK
Yönetim Kurulu Başkanı

> **Siverek Organize Sanayi Bölgesi hem bölgesel hem de ulusal anlamda yerli ve milli sanayimize güç katmaya devam ederek, katma değeri yüksek ürünlerin üretim merkezi olarak ülkemiz istihdamına katkı sağlayacak ve önemli bir cazibe merkezi haline gelecektir.**
>
> **Mustafa ÇİFTÇİLER**
> Siverek Kaymakamı

Siverek OSB'nin
Kuruluş Süreci ve Önemi

Siverek Kaymakamlığı'nın koordinasyonu, Siverek Belediyesi ve Siverek Ticaret ve Sanayi Odası'nın destekleri ile Siverek Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması çalışmalarına 1998 yılında başlanmıştır. Hazırlık çalışmaları geçmişi çok daha uzun yıllar öncesine dayalı olan Organize Sanayi Bölgesi'nin yer seçim süreci ve buna ilişkin tescil işlemleri zaman almış ve kuruluş sürecinin tamamlanması içerisinde bulunduğumuz süreçte gerçekleştirilebilmiştir.

2016 yılında yapılan girişimlerle, Maliye Hazinesi adına tescilli alanın Siverek Organize Sanayi Bölgesi adına tescil edilmesi, yer seçimi sürecinin tamamlanması, Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planı ve ÇED Raporu süreçlerinin tamamlanması ile Siverek Organize Sanayi Bölgesi, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 7 Eylül 2016 tarihinde onaylanarak tüzel kişilik kazanmıştır.

Şehir merkezine yaklaşık 13 km mesafede yer alan ve Diyarbakır-Şanlıurfa Karayolu üzerinde bulunan Siverek Organize Sanayi Bölgesi, ilk aşamada 100 hektarlık alana sahip bir bölge iken daha sonraki süreçlerde genişleme alanıyla birlikte toplam 200 hektarlık alana sahip olmuştur.

Siverek Organize Sanayi Bölgesi'nin altyapı yapım işi ihalesi 2019 yılında gerçekleştirmiş olup, altyapı inşaat çalışmaları hızla devam etmekte ve altyapı yapım sürecinin 2021 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Gerek sahip olduğu tarım potansiyeli ile gerekse hayvancılık altyapısı ile her geçen gün önemi artan Siverek ilçesi, yatırımcılar için önemli cazibe merkezlerinden birisini oluşturmaktadır. Ayrıca ilçenin konumundan dolayı sahip olduğu stratejik önem, mevsimsel özellikleri ve yatırımların önemi konusundaki sahip olduğu bilinç/hassasiyet ilçenin yatırım kapasitesini yakından etkileyen temel özellikleridir. Son yıllarda pirinç gibi katma değeri yüksek tarım ürünleri ile birlikte, domates yetiştiriciliği ve kurutma sektöründe de önemli ilerlemeler kaydeden İlçe, bu yönüyle farklı sektör ve farklı ürünlerde yatırıma açık olma özelliği ile de ön plana çıkmaktadır.

Şanlıurfa'nın kalkınmada öncelikli yöreler içerisinde yer alması ve bölgesel teşvikler sıralamasında yatırımcılara önemli teşvik ve mali destekler sağlaması Siverek ilçesi için önemli bir diğer avantajı oluşturmaktadır. Nitekim yatırımın temel unsurları arasında yer alan yer ve kuruluş maliyeti, vergi ödemeleri,

personel giderleri ve sosyal güvenlik giderlerini önemli ölçüde azaltmayı hedefleyen söz konusu desteklerin ilçemiz için de geçerli olması Siverek Organize Sanayi Bölgesi'nde hayata geçirilecek olan yatırımların arttırılması için önemli bir fırsat olarak belirginleşmektedir.

Siverek Organize Sanayi Bölgesi hem bölgesel hem de ulusal anlamda yerli ve milli sanayimize güç katmaya ve katma değeri yüksek ürünlerin üretim merkezi olarak ülkemiz istihdamına da katkı sağlayacak. ve önemli bir cazibe merkezi haline gelecektir. Bu sürede emeği geçen çalışma arkadaşlarıma teşekkür eder, Siverek Organize Sanayi Bölgesinin ilçemiz ve ülkemize hayırlar getirmesini dilerim.

2019 Yılı Dünya ve Türkiye Ekonomisine Bakış, 2020 Yılı Hedef ve Beklentileri

Prof. Dr. Esra SİVEREKLİ
Harran Üniversitesi İ.İ.B.F.

1980 sonrası dönemde ortaya çıkan ekonomik gelişmeler dünya ülkelerinde etkisini 2000'li yıllarda da küresel perspektiften göstermeye devam etmiştir. Bu süreçte 2018 yılı ortalarında Amerika ve Avrupa ülke ekonomileri toparlanma sürecine girmiş ve FED, faiz arttırma politikalarına gitmiştir. 2019 Yılına gelindiğinde resesyon endişesi, artan ticaret savaşları, jeopolitik gerginlikler, Bretix belirsizliği ve beraberinde Avrupa ülkelerinde olumsuz ekonomik göstergeler belirginleşmeye başlamış ve Dünya ülkeleri arasında hızlanan ticaret savaşları dünya ticaretinin artış hızının düşmesi ile sonuçlanmıştır.

2019 TÜRKİYE VE DÜNYA EKONOMİSİ

Genel Görünüm

Bu dönemde Ortadoğu kaynaklı jeopolitik riskler ve sektörler arasında önemli yer tutan imalat sanayi sektöründe üretimin yavaşlaması beraberinde bazı belirsizlikleri de getirmiş ve bu tablo Merkez Bankalarını genişleyici para politikalarını kullanmaya zorlamıştır. Bu dönemde FED'in faiz indirim kararı alması, gelişmekte olan yabancı sermayeye bağımlı ülkeler üzerinde olumsuz etkiler göstermiş ve kısa süreli spekülatif yabancı sermayenin bu ülkelere giriş yapmasına yol açmıştır. Bu kararın akabinde Avrupa Merkez Bankası ve Türkiye gibi birçok ülkenin merkez bankasının faiz indirim kararı alması ile küresel piyasalardaki belirsizliğin önüne geçilmek istenmiştir.

2019 yılında dünya ekonomi büyüme artış oranı % 2,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu süreçte gelişmiş ülkelerin % 1,7 ve gelişmekte olan ülkelerin % 3,7 oranında büyüme oranlarıyla son on yılın en düşük değerlerine sahip olduğu dikkat çekmiştir. Ayrıca 2019 yılında döviz kurunda Arjantin, İngiltere, Endonezya ve Güney Afrika Cumhuriyeti dışında tüm ülkelerin dolar karşısında paraları değer kazanmıştır. Bu değer artışının nedeni olarak faiz indirimini görmek mümkündür.

2019 yılı dünya ülkelerinde bu gelişmeler yaşanırken Türkiye, FED ve diğer Merkez Bankaları gibi faiz oranını % 24'den %12 'ye düşürmüştür. Bu dönemde, işsizlik oranı % 14,1, enflasyon oranı TÜFE %15,2, ÜFE % 17,6 oranında gerçekleşmiştir. Dünya ekonomilerindeki olumsuz ortamın Türkiye ekonomisine yansıması da eşanlı olarak birbirine benzemektedir. Enflasyon oranlarının diğer yıllara kıyasla yükseldiği, işsizlik oranlarının istenilen seviyelere sahip olmadığı, büyüme oranlarında beklenilen olumlu gelişmenin ortaya çıkmadığı, sektörler açısından ise tarım, sanayi ve hizmetler sektöründe hedeflenen gelişmelerin gerçekleşmediği bir yıl olmuştur.

Ekonomik hedeflere ulaşılamamasında, ekonomi ve maliye politikaları uygulamalarından ziyade, bu süreçte dünya ülkelerinde yaşanan ekonomik gelişmeler belirleyici olmuştur. Bununla birlikte, yatırımların verimli sektörlere yapılması ve yerli ve yabancı yatırımcılar için güven ortamının oluşturulması önemli faktörler olarak belirginleşmeye başlamıştır.

Özetle 2019 yılı gerek Dünya Ekonomisi gerekse Türkiye ekonomisi açısından siyasi ve ekonomik belirsizlik ve riskleri barındıran ve küresel büyümede yavaşlamanın hâkim olduğu bir yıl olmuştur.

2020 yılında Covid-19 virüsünün tüm dünya ülkelerinde ortaya çıkardığı ekonomik ve sosyal maliyetler 2020 Küresel Pandemi Süreci ve beraberinde getirdikleri olarak belirginleşmiş ve bu maliyetlerin aşı çalışmaları tamamlanıncaya kadar devam edeceği öngörüsü dünya ekonomik işleyişini olumsuz etkilemiştir. Küresel ekonominin özellikle finansal piyasalar özelinde beraberinde getirdiği kırılganlıkların ülkelerin üretim hacmi üzerindeki olumsuz etkileri, pandemi sürecinin olumsuz etkileri ile birlikte daha fazla artmış ve tüm dünyada reel sektör bu gelişmelerden olumsuz etkilenmiştir.

2020 yılı, Küresel Pandemi süreci ile birlikte, ticaret savaşlarının arttığı, Çin-ABD arasındaki gerginliğin devam ettiği ve pandeminin ülkeler üzerinde olumsuz ekonomik ve sosyal sonuçlara yol açtığı bir yıl olarak devam etmektedir. Bu durum 2020 yılının Dünya ve Türkiye'de küresel sistemde ekonomik zorlukların varlığının devamı niteliğinde olacağını göstermektedir. Bununla birlikte, ülkemizde pandemi süreci ile mücadelede uygulanan genişletici maliye politikaları ile sosyal güvenliğin ve istihdamın korunmasına yönelik alınan çeşitli tedbirler ve üretim hacminin korunmasına yönelik alınan tedbirler, pandemi sürecinin gerek ekonomik gerekse sosyal etkilerinin en aza indirilmesi yönünde atılan önemli adımları oluşturmuştur. Sağlık sisteminin başarılı yönetimi de bu süreçleri desteklemiş ve sosyal yaşamda uygulanan tedbirler ile yeni normalleşme süreci ile gerek ekonomik işleyişin, gerekse sosyal yaşamın devamlılığının sağlanması hedeflenmiştir.

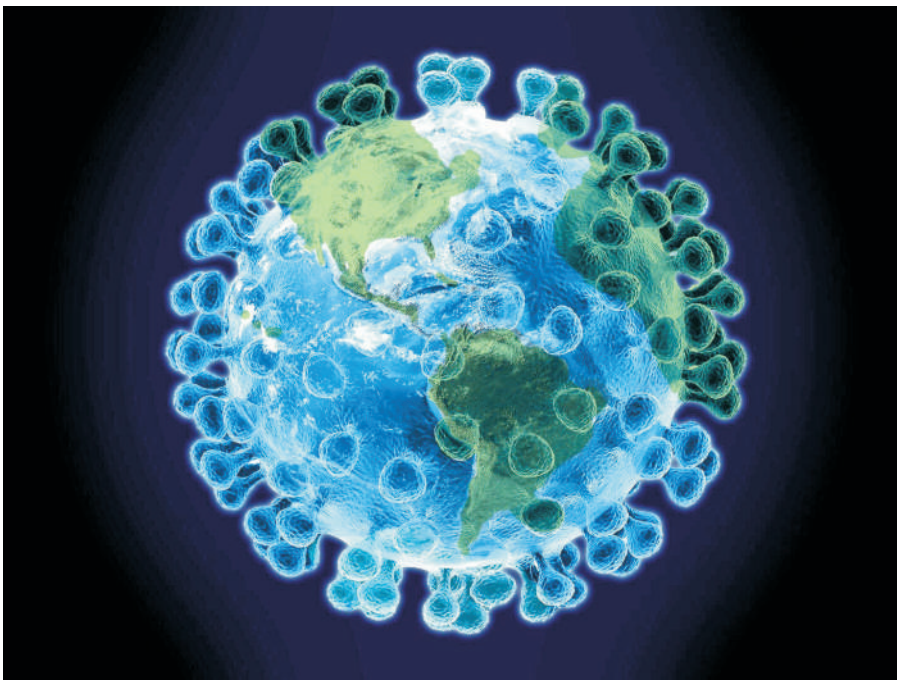

2020 Yılı Küresel Pandemi ve Olası Etkileri

Doç. Dr. Gencay SARIIŞIK
Harran Üniversitesi Mühendislik Fak.

COVİD-19 Aralık 2019'da Çin'in Hubei bölgesi başkenti Wuhan'da başlamıştır. Belirlenebilen bir sebep olmaksızın gelişen, tedavi ve aşılara cevap vermeyen bir zatürre görülmesi üzerine SARS-CoV-2 olarak adlandırılan hastalığa yeni bir korona virüsün neden olduğu anlaşılmış, hastalık bir salgın haline dönüşmüştür (Aslan, 2020). Avrupa, Kuzey Amerika, Asya-Pasifik ülkeleri ve tüm dünyaya yayılmıştır. COVİD-19'un, tipik influenza'dan belirgin bir şekilde ayrışması ve bireyler arasındaki yüksek hızlı bulaşıcılık düzeyi ile toplumların önemli bir kesimini etkilemeye başlamasıyla, 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından "pandemi" olarak ilan edilerek küresel bir salgın olduğu belirtilmiştir (Denniss and Chow, 2020; Allahwala et al. 2020). 11 Mart 2020'de salgın "pandemi" olarak ilan edilmiştir.

3 Mayıs 2020 itibariyle Dünya Sağlık Örgütü'ne bildirilen 3 milyon 356 bin 205 resmi vaka ve 238 bin 730 resmi ölüm sayısı ile COVID-19'un ölüm oranı %7,11 olarak ciddi bir seviyeye ulaşmıştır. Coronavirüs hastalığı (COVİD-19) Avrupa ve A.B.D.'de yayılmaya başladığında 2019 Küresel Sağlık Güvenliği Endeksi ile derecelendirmeleri gösteren grafiğe göre; 195 ülkenin bulaşıcı hastalıkla yüzleşme/üstesinden gelme kapasitesi A.B.D. temelli Nükleeer Tehdit Girişimi ve John Hopkins Halk Sağlığı Okulu Sağlık Güvenliği Merkezi tarafından hesaplanmış ve ilk sırada A.B.D. yer alırken, İngiltere ikinci, Güney Kore dokuzuncu, Çin Halk Cumhuriyeti elli birinci sırada yer almıştır. Afrika ülkelerinin büyük bir kısmı ise alt sıralamalarda yer almışlardır. Ancak, söz konusu ülkeler A.B.D. ve İngiltere salgından en fazla etkilenen ülkeler konumuna düşmüşler ve salgınla mücadelede sağlık malzemesi ve ekipmanı yetersizliği başta olmak üzere salgına ilişkin çeşitli sorunlarla önemli ölçüde karşı karşıya kalmışlardır (Dalglish, 2020; Richardson, 2020). Bu durum aslında; COVİD-19 salgınının tarihsel süreçte ekonomisi en güçlü ülkeler de dahil olmak üzere tüm Dünyayı etkisi altına alan büyük bir salgın olduğunu göstermektedir. Dünyada COVID-19 pandemik krizi; gerek etki alanı ve boyutu gerekse kişilerin iletişim ve bilgi alanlarının çok gelişmiş olması sebebiyle, insanların bu derece etkilendiği küresel kriz haline gelmiştir (Şen ve Batı, 2020). Türkiye de bu süreçte, salgın hastalıktan etkilenen ülkelere 10 Mart 2020 tarihi itibariyle ilk vaka ile dahil olmuştur. Türkiye 129 bin 458 vaka ile Dünyada 10. Sırada olmasına rağmen, uyguladığı tedbirlerle ve aldığı sağlık önlemleri ile ölüm oranını daha az tutarak salgını önemli ölçüde kontrol altına almıştır.

"2019 sonunda Çin'de ortaya çıkan COVID-19, yayılma hızının yüksek olması sebebiyle büyük bir hızla önce Çin'e, akabinde de tüm dünyaya yayılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından Mart 2020'de pandemi olarak ilan edilmiştir. COVID-19 salgının yol açmış olduğu ekonomik sorunlar özellikle imalat sektörünü olumsuz etkilemiştir. Bu bağlamda 2020 yılında da hem dünyada hem de Türkiye'de istihdam seviyelerinde daralmalar beklenmektedir. Kamunun almış olduğu çeşitli tedbirler bulunmakla birlikte sektör temsilcilerinin bu anlamda beklentilerinin de tespit edilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada KOBİ'lerin yaşadıkları ekonomik sorunlar dikkate alınarak, firmalar açısından alınması gereken önlemler belirlenmiş ve çözüm önerileri sunulmuştur."

Ankete katılan 780 firmanın %62'si krizden büyük ölçüde etkilendiğini belirtirken sadece %3'ü hiç etkilenmediğini söylemiştir. Ciroda meydana gelen kayıplar da ankete katılan firmaların çoğunu etkilemiştir. Katılımcıların yarıdan fazlası cirolarının %50'den daha fazla düştüğünü ifade etmişlerdir. Yarı yarıya ciro düşüşleri Güneydoğu Anadolu'da firmaların %71'ini etkilerken Batı Anadolu'da bu oran %32'dir.

KOBİ'ler ve COVID-19

Türkiye'de kuşkusuz COVID-19'dan en çok etkilenen kesim KOBİ'ler olmuştur. ILO tarafından yapılan bir araştırmada küresel istihdamın %70'ini KOBİ'ler oluşturduğu tespit edilmiştir (ILO, 2019). Benzer şekilde de Türkiye'de ise istihdamın %90'ı KOBİ'ler tarafından sağlanmaktadır.

COVID-19 salgını sosyal mesafe etkisiyle evde kalma süresini artırdığı için üretim faaliyetleri olumsuz olarak etkilemiştir. COVID-19 ekonomide arz ve talep yanlı bir şok meydana getirmiş, sağlık önlemleri ve tedarik zincirindeki bozulmalar üretimde kesintilere neden olmuştur. Özellikle ara malı üreten firmaların tedarikindeki kesintiler maliyetleri de artırmıştır (Gopinath, 2020).

COVID-19 salgını ile üretim ve yatırım azalmış, talepte daralma olmuştur. Talep yanlı tüketim talebinde azalma meydana gelmiştir. Üretimin azalması ile işsizlik artmış, harcanabilir gelir azalarak talep azalmıştır. COVID-19 salgınına üretim faaliyetlerindeki azalma hem tedarik bölümünü aksatmakta hem de önemli ölçüde talep daralması oluşturmaktadır. Özellikle otomotiv, metal eşya ve tekstil gibi temel sektörlerde işletmeler üretime ara vermiş ve/veya kapasitelerin altında üretim yapmaktadırlar (TÜRMOB, 2020:44).

Finansal sektörde ise güven ortamının azalması, ödeme akışlarının bozulması ve firmaların nakit tercihlerinin artması söz konusudur. Devletlerin likidite sorunu olmaması için uyguladıkları para politikaları olsa da özellikle KOBİ'lerin kredi kanallarına erişim sorunları onları krize karşı daha duyarlı hale getirmektedir (OECD, 2020b).

Türkiye'de yer alan KOBİ'lerine yönelik gerçekleştirilen "COVID-19 İşletme Etki ve İhtiyaç Anketi" de benzer sonuçlar ortaya koymaktadır (TÜRKONFED, 2020). Anket sonuçları Türkiye'nin farklı bölgelerine göre KOBİ'leri verdikleri tepkileri ve krizle mücadele yöntemlerini detaylı bir şekilde incelemiştir. Ankete katılan 780 firmanın %62'si krizden büyük ölçüde etkilendiğini belirtirken sadece %3'ü hiç etkilenmediğini söylemiştir. Ciroda meydana gelen kayıplar da ankete katılan firmaların çoğunu etkilemiştir. Katılımcıların yarıdan fazlası cirolarının %50'den daha fazla düştüğünü ifade etmişlerdir. Yarı yarıya ciro düşüşleri Güneydoğu Anadolu'da firmaların %71'ini etkilerken Batı Anadolu'da bu oran %32'dir. Faaliyet kolları açısından da turizm, medya ve iletişim, bilişim ve telekomünikasyon, tekstil ve otomotiv sektörü öne çıkan alanlardır. Diğer taraftan bu tür bir krize hazırlıklı olma durumu sorulduğunda firmaların büyük çoğunluğu planlarının olmadığını belirtmiştir. Özellikle ölçek küçüldükçe firmalarda krize yönelik iş sürekliliği ya da acil eylem planlarının varlığı azalmaktadır.

İş dünyası liderlerinin de COVID-19 salgınının küresel ekonomi üzerinde ciddi etkilere neden olacağını düşündükleri yapılan araştırmalarda ortaya çıkartılmıştır. Bu bağlamda, tedarik zincirlerinde ortaya çıkan kırılganlıklar nedeniyle çok sayıda yöneticinin şirket operasyonlarını yeniden yapılandıracağı, aynı zamanda küresel ekonomik toparlanmanın 2021 yılına sarkacağı öngörülmektedir. Araştırmalara göre yöneticilerin sermaye dağılımını yeniden şekillendireceği, kriz sonrası için birleşme ve satın alma planları yaptıkları belirtilmektedir. İş modeli ve otomasyonlara yönelik geliştirmelerin yapılacağı, mevcut krizin düşük kar marjlarına neden olacağı, sermaye dağılımlarının değişeceği, firma stratejilerinin ve portföylerin daha sık gözden geçirileceği tahmin edilmektedir. (Deloitte, 2020:8-9)

KOBİ'LERE YÖNELİK ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER VE ÖNERİLER

KOSGEB tarafından verilen desteklerde genel anlamda vadesi dolacak olan borçların ertelenmesi, salgın sürecinde vadesi dolacak olan borçların ve varsa takip eden taksitlerinin ertelenmesi ile yasal faizlerinin alınmaması süreci yürütülmektedir. KOSGEB tarafından verilen proje bazlı destek ve girişimcilik programlarının destek süreleri 4 ay kadar uzatılmıştır.

TÜBİTAK tarafından verilen desteklerde COVID-19 teşhis ve tedavisinde kullanılacak ürünler ile hastalıklardan koruyucu ürünlerin geliştirilmesi amacıyla çağrılar yapılmıştır.

İŞKUR tarafından verilen desteklerde COVID-19'dan kaynaklanan durumlar için "Kısa Çalışma Ödeneği" uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

Ticaret Bakanlığı tarafından verilen desteklerde bazı ürünlerde gümrük vergileri desteği uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

Halkbank, Vakıfbank, Ziraat Bankası, Vakıf Katılım Bankası gibi bankalar tarafından kredi uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından verilen desteklerde vergi ödevlerinin süreleri uzatılmıştır. Ayrıca, verilemeyen beyanname/bildirimlerin verilme süreleri ile tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinde düzenlemeler yapılmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından verilen desteklerde vergi kesintilerine ilişkin beyan ve ödeme sürelerinin ertelenmesi, sigorta prim ödeme sürelerinin gecikme zammı ve gecikme cezası olmaksızın ertelenmesi gibi uygulamalar yapılmıştır.

Kredi Garanti Fonu tarafından verilen desteklerde Kredi Kefalet Paketleri uygulamaları yapılmıştır. Söz konusu paketlerde, İşe Devam Destek Paketi, Opex Kredi Destek Paketi, Çek Ödeme Destek Paketi yer almaktadır.

Kalkınma Ajansları tarafından verilen desteklerde salgın riskinin yayılmasını en aza indirmeyi planlayan ve buna yönelik acil çözümler sunan projelerin oluşturulması amaçlanmıştır (KOSGEB, 2020).

İşletmelerin dijitalleşmeye uyum sağlaması için "dijital işletme destek platformu" oluşturulmalıdır. İşletmelerin özellikle KOBİ'lerin e-ticaret başta olmak üzere dijital iş süreçlerine uyumu devlet tarafından desteklenmelidir. Kriz sürecinde desteklemeler büyük önem arz etmektedir. Dijital iş süreçlerine uyum için devlet tarafından, dijitalleşmeye uyum sağlayan işletmelere vergi indirimi, destek kredisi vb. uygulamalar gerçekleştirilmelidir. Dijitalleşme sürecine uyum sağlayan işletmelerin ihtiyaç duyacakları online toplantı, ödeme denetimi gibi birçok dijital hizmetin yerli ve milli olması için yürütülen mevcut çalışmaların ivedilikle tamamlanması gerekmektedir. Kriz sürecinde ve sonrasında işgücü ile işverenin sorunsuz ve hızlı bir biçimde buluşması ve istihdamın desteklenmesi amacıyla İŞKUR, SGK ve üniversiteler tarafından KOBİ'lerin ve işletmelerin ihtiyacına yönelik insan gücü sağlanması için ortak istihdam havuzu oluşturmalıdır. Kayıt dışı istihdamı önlemeye yönelik kampanyalar başlatılarak, mevcut kayıt dışı istihdamın kayıt altına alınmasına ilişkin teşvik edici, eğitici ve denetleyici çalışmalar yapılmalıdır. Uluslararası ticaretin neredeyse durma noktasına gelmesi sebebiyle makine, teçhizat, aramamül ya da hammadde bulmakta sıkıntı yaşayan işletmeler için "işletme destek platformu" oluşturulmalıdır. İşletmelerin birbirlerinin eksiklerini ve ihtiyaçlarını temini noktasında ortak bir yapı altında toplanması sağlanmalıdır. İhracat potansiyeli yüksek olan ürünlere yönelik üretim yapan işletmeler için pandemi sürecinde yapılan vergi indirimleri uzun süreli hale getirilmelidir

(Balcı ve Çetin, 2020).

KAYNAKLAR

Aslan, R. (2020). Tarihten Günümüze Epidemiler, Pandemiler ve Covid-19. Ayrıntı Dergisi, 8(85).

Allahwala, U. K., Denniss, A. R., Zaman, S., & Bhindi, R. (2020). Cardiovascular Disease in the Post-COVID-19 Era–the Impending Tsunami?. Heart, Lung & Circulation.

Balcı, Y., ve Çetin, G. (2020) COVID-19 Pandemi Sürecinin Türkiye'de İstihdama Etkileri ve Kamu Açısından Alınması Gereken Tedbirler. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19(37), 40-58.

Dalglish, S. L. (2020). COVID-19 gives the lie to global health expertise. The Lancet, 395(10231), 1189.

Deloitte (2020), "Covid-19 Sonrası "yeni"den Tedarik Zinciri", Çerimiçi, https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/tr/Documents/consulting/COVID-19-sonrasi-yeniden-tedarik-zinciri.pdf, Erişim Tarihi: 10.06.2020.

Denniss, A. R., Chow, C. K., & Kritharides, L. (2020). Cardiovascular and Logistic Issues Associated Sith COVID-19 Pandemic. Heart, Lung and Circulation.

Gopinath, Gita (2020), "Limiting the Economic Fallout of the Coronavirus with Large Targeted Policies",

ILO (2020), "The Power of Small: Unlocking The Potential of SMES", Çevrimiçi https://www.ilo.org/infostories/en-GB/Stories/Employment/SMEs, Erişim Tarihi: 01.06.2020.

Koronavirüs Pandemisi (2020) Wikipedia.

OECDb (2020), Çevrimiçi, http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/coronavirus-covid-19-sme-policy-responses-04440101/#endnotea0z3, Erişim Tarihi:13.06.2020.

Richardson, E. T. (2020). Pandemicity, COVID-19 and the limits of public health 'science'. BMJ Global Health, 5(4), e002571.

Şen E., and Batı, F. (2020). COVID-19 Pandemik Krizinin Yönetim ve Ekonomi Politik Üzerine Olası Etkileri, Yönetim, Ekonomi ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi, 4(2):71-84.

Taha E., ve Doğaner, A. (2020) COVID-19 ve Ekonomik Kriz: Kobiler Özelinde Bir Değerlendirme ve Politika Önerileri. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19(37), 128-145.

TÜRMOB – Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (2020), "Korona Salgınının Türkiye Ekonomisine Etkisi Değerlendirmeler ve Öneriler Raporu", Çevrimiçi, https://www.turmob.org.tr/haberler/f599274f-c33d-48ff-bfb8-b3f29e5f575d/korona-salgininin-turkiye-ekonomisine-etkisi--degerlendirmeler-ve-oneri-raporu--basin-bulteni, Erişim Tarihi: 20.05.2020.

TÜRKONFED – Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (2020), Çevrimiçi, https://www.business4goals.org/wp-content/uploads/2020/04/COVID-19-Isletme-Etki-ve-Ihtiyac-Anketi.pdf, Erişim Tarihi: 10.06.2020.

> **OSB'ler ülkelerin, bölgelerin ve şehirlerin ekonomik yapılarının gelişmesinde önemli görevler üstelenmektedir. Bunların başında sanayileşmenin yol açtığı olumsuz etkilerin üstesinden gelinmesi; çevreye duyarlı düzenli kentleşmenin sağlanması gelmektedir.**
>
> Yunus Emre AKSU
> Şanlıurfa OSB Müdürü

Siverek'te Ekonomik Dönüşüm

SİVEREK OSB

Organize Sanayi Bölgesi (OSB), Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla, sınırları tasdik edilmiş arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dâhilinde gerekli ortak kullanım alanları, hizmet ve destek alanları ve teknoloji geliştirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dâhilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu Kanun hükümlerine göre kurulan, planlanan ve işletilen, kaynak kullanımında verimliliği hedefleyen mal ve hizmet üretim bölgelerini ifade eder. OSB'ler ülkelerin, bölgelerin ve şehirlerin ekonomik yapılarının gelişmesinde önemli görevler üstelenmektedir. Bunların başında sanayileşmenin yol açtığı olumsuz etkilerin üstesinden gelinmesi; çevreye duyarlı düzenli kentleşmenin sağlanması gelmektedir. İkinci olarak üretim faaliyetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesi ve sürekli kalkınmanın sağlanması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve diğer kamu hizmetlerinin girişimcilere ulaştırılması görevleri vardır. Diğer taraftan imar ve altyapı bağlantıları tamamlanmış arsalara erişim, izin ve ruhsatların verilmesi, altyapı hizmetlerinin nitelikli ve ucuz olarak sağlanması OSB'nin görevleri arasındadır. OSB'lerin Üçüncü görevi olarak, benzer faaliyetlerde bulunan firmaların aynı coğrafi yerleşke içinde bulunması sonucu birbirleri üzerinde olumlu etki yaratmalarıdır. Kümelenme yaklaşımıyla açıklanacak bu etki sonucu firmalar gerek aynı sektördeki firmaları arasında gerekse farklı sektör firmaları arasındaki etkileşimlerin olmasından dolayı hem firmaların işlem maliyetlerini düşürücü, hem de sinerji yaratarak bir arada bulunmanın vermiş olduğu avantajı verimliliğe çevirmeleri söz konusudur.

Bir ülkenin gelişmişlik göstergelerinin başında ekonomik gelişmişlik gelmektedir. Ekonomik yapının gelişmesinin de ancak planlı bir ekonominin hayata geçirilmesi ile mümkün olacağı aşikardır. OSB'lerin de daha düzenli bir ekonomik yapının, sanayileşme ve üretim sürecinin oluşturulması açısından oldukça uygun alanlar olduğu düşünülebilir. Özellikle ekonomik kalkınmada sürekliliğin sağlanması için OSB'lere çok ciddi görevler düşmektedir. OSB ile ilgili sürece bakıldığında gelişen ekonomilerde ekonomik kalkınmanın başlamasında ve sürekliliğinin sağlanmasında OSB'lerin rolü çok fazladır. Bu bağlamda Şanlıurfa özelinde kurulan "Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi, Viranşehir Organize Sanayi Bölgesi, Birecik Organize Sanayi Bölgesi, Siverek Organize Sanayi Bölgesi ve Şanlıurfa Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi" şehrimiz, bölgemiz ve ülkemiz adına büyük kazanımlardır.

Siverek Organize Sanayi Bölgesi, karma organize sanayi bölgesi olarak 81 parselde 100 hektar olarak kuruluşunu tamamlamış, alt yapı ve üst yapı çalışmalarını hızlı bir şekilde devam ettirmektedir. Sanayi tesisleri, imarı ve altyapısı hazır, gerekli izin ve ruhsatlar itibariyle işe başlamanın daha rahat olduğu bölgelerde oluşan sinerjiye bağlı olarak sanayiciler üzerinde olumlu etki yaratırlar.

Siverek OSB, maliyet giderlerini ciddi bir şekilde belirleyen ulaşım konusunda önemli bir avantaja sahiptir. Siverek-Diyarbakır anayolu güzergâhında bulunan Siverek OSB, Siverek ilçesine 13 km, Diyarbakır iline ise 70 km uzaklıkta yer almaktadır. Hava ulaşımı olarak Şanlıurfa Havaalanına 53 km, Diyarbakır Havaalanına 70 km, ve deniz ulaşımında İskenderun limanına ise 475 km mesafesi ile bu avantajını ortaya koymaktadır.

Bölgenin yükselen değeri olmaya aday Siverek OSB Bölgesinde arsa tahsisleri için gerekli hazırlıkları tamamlamış, ilk aşama da 30 yatırımcı firma ile arsa tahsis sözleşmelerinin yapılması hususunda mutabık kalındığını duymak bölge için gurur vericidir.

Siverek OSB arazileri taleplere göre uygun şekilde parselasyonunu yapmak, girişimcilerin ve çalışanların ihtiyaçlarına yönelik düzenlemeler yapmak ve üretim yapan küçük ve orta ölçekli işletmelere kolaylık sağlamak noktasında hazırdır.

Siverek / Takoran Vadisi

Siverek'teki Öncü Sektörlerle Bir Saha Çalışması

"Yatırımcı Rehberi"

Prof. Dr. Esra SİVEREKLİ / Harran Üniversitesi İ.İ.B.F.
Doç. Dr. Gencay SARIIŞIK / Harran Ünv. Mühendislik Fakültesi
Öğr. Gör. Hatice PARMAKSIZ / Harran Ünv. Hilvan Meslek Yüksek Okulu

Tarihi, Sümer ve Asurlulara kadar uzanan ilçemiz, Asurlular döneminde yığma bir tepe üzerine inşa edilen kale etrafında kurulmuştur. Tarihte pek çok medeniyetlere beşiklik eden ve değişik milletlerin hakimiyetine giren Siverek, Milattan sonra Araplar, İranlılar, Bizanslılar, Selçuklular ve Osmanlı İdarelerinde çok mamur günler geçirdiği gibi, çeşitli savaşlarda tahrip edilip yıkık bir köy halini aldığı zamanlar da olmuştur

Siverek, Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde (1867 sonrası) Diyarbekir Vilayeti'ne bağlı bir kazayken, bugün bağlı bulunduğu Şanlıurfa ise Halep Vilayeti 'ne bağlı bir sancaktı. Urfa, Osmanlı'nın son döneminde Halep'ten ayrılarak vilayet statüsüne yükseltildi. Siverek ise Diyarbekir Vilayeti'ne bağlı bir sancak oldu. Cumhuriyet döneminde vilayetlerin sınırlarının belirlenmesi çerçevesinde Urfa'ya bağlanıncaya kadar Siverek Diyarbakır'a bağlı kaldı.

Karacadağ'ın eteklerinde kurulan, tarihi camileriyle, geniş arazileriyle, verimli topraklarıyla, kendine özgü örf ve adetleriyle dikkatleri çekmeyi her zaman başarmış olan Siverek İlçesi; Şanlıurfa'nın kuzeyinde bulunur. Batısında Adıyaman'ın Kahta ilçesi, batıdan kuzeye doğru uzanan Atatürk Baraj gölü, kuzeyinde ise Adıyaman'ın Gerger ilçesi ile Diyarbakır'ın Çermik ve Çüngüş ilçeleri, doğusunda Diyarbakır, güney doğusunda ise kısa bir sınır ile Mardin ili , Viranşehir ve Hilvan ilçeleri ile komşudur. Toplam yüzölçümünün 4314 km'dir ve bu özelliğiyle Türkiye'nin yüzölçümü bakımından en büyük ilçesidir. Önemli konumu ile birçok fırsata ev sahipliği yapabilme potansiyeli taşıyan Siverek, nüfusu bakımından da önem arz eder. 2019 yılı verilerine göre 260.970 olan nüfusun 131.983 erkek ve 128.987 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: %50,57 erkek, %49,43 kadındır.

Tüm bu güzel altyapı fırsatlarına ev sahipliği yapan ilçemizde Organize Sanayi Bölgesinin kurulması, mevcut bileşenlerin toplumsal çıktı ile sonuçlanabilmesi bakımından çok kıymetli bir adım olmuştur. Ekonomik yapının gelişimi ve yeni potansiyel fırsatlar doğurabilmesi için planlı bir ekonomik sistemin işlerliği hayati önem arz etmektedir. OSB'ler bu anlamda düzenli bir ekonomik yapı için üretim sürecini kolaylaştırıp zenginleştiren birer ortak alan olarak düşünülebilir. Ayrıca işe başlama aşamasında zaman ve maliyet açısından firmaları zorlayan resmi ve hukuki süreçlerde OSB'ler hazır altyapı hizmetleri, ilave tesis imkanları, izin ve ruhsatları ile özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelere kolaylıklar sunar.

Siverek / Karacadağ

> **İşletmeler kuruluş yeri seçerken, kuruluş faktörleri açısından optimum fayda bütünlüğü sağlayacak yeri bulmakta oldukça güçlük çekerler. Organize Sanayi Bölgeleri, planlı olmalarının yanı sıra, alt yapı hizmetleri bakımından sundukları faydalar ve ayrıca bir program dahilinde olmaları sebebiyle, işletmelerin kuruluş yeri olarak tercih edebilecekleri uygun alternatif yerlerdir.**

Birbirleriyle senkronize bir şekilde üretim yapan küçük ve orta ölçekli sanayi kuruluşlarının projelendirilmiş, planlı bir alanda ve ortak altyapı hizmetlerinden yararlanacak şekilde standart alanlar içinde toplanmaları olarak da tanımlayabileceğimiz Organize Sanayi Bölgeleri sunduğu pek çok avantaj ile kuruluş yeri alternatifi olarak değerlendirilebilir.

İşletmeler kuruluş yeri seçerken, kuruluş faktörleri açısından optimum fayda bütünlüğü sağlayacak yeri bulmakta oldukça güçlük çekerler. Organize Sanayi Bölgeleri, planlı olmalarının yanı sıra, alt yapı hizmetleri bakımından sundukları faydalar ve ayrıca bir program dahilinde olmaları sebebiyle, işletmelerin kuruluş yeri olarak tercih edebilecekleri uygun alternatif yerlerdir.

Bir organize sanayi bölgesi; asfalt yollar, mimari kontroller, farklı endüstri yapıları ve türleri için yeterli imkanlar, arazi planlanması, park yerleri, binaların düzeni, inşaat malzemeleri, işaret levhaları ve panolar gibi konuları içeren fiziki desteklerinin yanı sıra kurulan bu sistemlerin sağlıklı işlerliği ve çalıştırılmasına yardımcı olmak için bir de destekleyici standartlar belirler. Düzenleyici ana planın belirlenmesi, bölgede tasarım çalışmalarının sürekliliği, işbirlikçi toplum ilişkilerinin geliştirilmesi, sınırlamaların belirlenmesi ve bunlara uygunluğun sağlanması, yasal temsil hakkının olması gibi çalışma standartlarının olması OSB içerisinde bir yatırımı önemli ölçüde avantajlı kılar.

Genel anlamda cazibesi yüksek fiziki ve destekleyici çalışma avantajları sunan bu bölgelerden biri olan Siverek Organize Sanayi Bölgesi'nin dinamik yönetimi, potansiyel yatırımcılar için her türlü maliyet avantajları sunmayı daha şimdiden kendine misyon edindiğini gösteren çalışmalara imza atmaktadır. Yatırım maliyetleri içinde en önemli kalemlerden birini oluşturan yer maliyeti, OSB'ler içerisinde oldukça fiyat avantajı sağlamaktadır. Yapılan maliyet çalışmaları neticesinde, verilen teklifler arasından yatırımcılar açısından en avantajlı teklif mektupları değerlendirilmiş olup; yaklaşık 1000- 1500- 2000 m2 prefabrike yapılar için imalat ve montajını kapsayan (saha hafriyat işleri ile elektrik işleri dahil değildir) ortalama bedeller şöyle paylaşılmıştır.

Temsili Resim

TEKLİF 1

S.No	İŞ	MİKTAR	BİRİM	FİYAT	TOPLAM
1	PREFABRİK KARKAS SİSTEM	1089	m^2	115,00 TL	125.235,00 TL
2	SOKET YAPIMI	20	Adet	4.500 TL	90.000,00 TL
3	İÇ VE DIŞ HATIL YAPIMI	265	Mtül	120 TL	31.800,00 TL
4	ÇELİK HASIRLI 15 cm SAHA BETONU	1089	m^2	60 TL	65.340,00 TL
5	4 cm 3 HADVE POLİÜRETAN PANEL	1089	m^2	95 TL	103.455,00 TL
6	OLUK İÇİ İZOLASYON	105	Mtül	45 TL	4.725,00 TL
7	BİMS İLE DUVAR YAPIMI	1015	m^2	50 TL	50.750,00 TL
8	İÇ VE DIŞ SIVA YAPIMI	2030	m^2	40 TL	81.200,00 TL
9	DUVAR HATILI YAPIMI	145	Mtül	105 TL	15.225,00 TL
10	İÇ VE DIŞ BOYA YAPIMI	2030	m^2	15 TL	30.450,00 TL
11	YAĞMUR SUYU TAHLİYESİ	1089	m^2	30 TL	32.670,00 TL
12	OTOMATİK KEPENK YAPIMI	1	Adet	7.500 TL	7.500,00 TL
13	PVC PENCERE YAPIMI	14	Adet	1.250 TL	17.500,00 TL

TOPLAM	655.850,00 TL	% 18 KDV	118.053,00 TL	GENEL TOPLAM	773.903,00 TL

TEKLİF 2

S.No	İŞ	MİKTAR	BİRİM	FİYAT	TOPLAM
1	PREFABRİK KARKAS SİSTEM	1612	m^2	115,00 TL	185.380,00 TL
2	SOKET YAPIMI	28	Adet	4.500 TL	126.000,00 TL
3	İÇ VE DIŞ HATIL YAPIMI	397,5	Mtül	120 TL	47.700,00 TL
4	ÇELİK HASIRLI 15 cm SAHA BETONU	1612	m^2	60 TL	96.720,00 TL
5	4 cm 3 HADVE POLİÜRETAN PANEL	1612	m^2	95 TL	153.140,00 TL
6	OLUK İÇİ İZOLASYON	157,5	Mtül	45 TL	7.087,50 TL
7	BİMS İLE DUVAR YAPIMI	1155	m^2	50 TL	57.750,00 TL
8	İÇ VE DIŞ SIVA YAPIMI	2310	m^2	40 TL	92.400,00 TL
9	DUVAR HATILI YAPIMI	165	Mtül	105 TL	17.325,00 TL
10	İÇ VE DIŞ BOYA YAPIMI	2310	m^2	15 TL	34.650,00 TL
11	YAĞMUR SUYU TAHLİYESİ	1612	m^2	30 TL	48.360,00 TL
12	OTOMATİK KEPENK YAPIMI	1	Adet	7.500 TL	7.500,00 TL
13	PVC PENCERE YAPIMI	14	Adet	1.250 TL	17.500,00 TL

TOPLAM	891.512,50 TL	% 18 KDV	160.472,25 TL	GENEL TOPLAM	1.051.984,75 TL

TEKLİF 3

S.No	İŞ	MİKTAR	BİRİM	FİYAT	TOPLAM
1	PREFABRİK KARKAS SİSTEM	2142	m^2	115,00 TL	246.330,00 TL
2	SOKET YAPIMI	28	Adet	4.500 TL	126.000,00 TL
3	İÇ VE DIŞ HATIL YAPIMI	397,5	Mtül	120 TL	47.700,00 TL
4	ÇELİK HASIRLI 15 cm SAHA BETONU	2142	m^2	60 TL	128.520,00 TL
5	4 cm 3 HADVE POLİÜRETAN PANEL	2142	m^2	95 TL	203.490,00 TL
6	OLUK İÇİ İZOLASYON	157,5	Mtül	45 TL	7.087,50 TL
7	BİMS İLE DUVAR YAPIMI	1295	m^2	50 TL	64.750,00 TL
8	İÇ VE DIŞ SIVA YAPIMI	2590	m^2	40 TL	103.600,00 TL
9	DUVAR HATILI YAPIMI	185	Mtül	105 TL	19.425,00 TL
10	İÇ VE DIŞ BOYA YAPIMI	2590	m^2	15 TL	38.850,00 TL
11	YAĞMUR SUYU TAHLİYESİ	2142	m^2	30 TL	64.260,00 TL
12	OTOMATİK KEPENK YAPIMI	1	Adet	7.500 TL	7.500,00 TL
13	PVC PENCERE YAPIMI	14	Adet	1.250 TL	17.500,00 TL

TOPLAM	1.075.012,50 TL	% 18 KDV	193.502,25 TL	GENEL TOPLAM	1.268.514,75 TL

NOT: Alınan teklifler 2019 yılının Haziran ayına ait fiyatları içerir.

Yukarıdaki her üç tabloda belirtilen rakamlar OSB içerisinde yapılacak olan bir yatırım için oluşturulan teklifleri içermektedir. Teklifler oluşturulurken göz önüne alınan şartlar, işverenin talebi doğrultusunda yapılacak olan yapının, prefabrik olarak belirtilen şekilde; fabrikada üretilmesi, yapı yerine nakli ve temeller üzerine montajını kapsar. Maliyeti arttırıcı etkenler üzerindeki küçük değişikliklerin özellikle orta ölçekli bir firma için çok önem arz ettiği düşünülecek olursa, OSB için oluşturulan maliyet avantajları potansiyel yatırımcılar açısından çekiciliğini korumaktadır.

Gerek bulunduğu coğrafi imkanların sağladığı avantajlar, gerekse vadettiği ekonomik destekler bakımından bölgenin yükselen yıldızı olmaya aday Siverek OSB, küçük adımlarla alanında gözde olmayı hedefleyen yatırımcılarını beklemektedir.

Siverek ilçesinin yatırım potansiyelini ortaya koymak bakımından, ilçede faaliyet gösteren firmaların mevcut durumlarının değerlendirilmesi önemlidir. Nitekim, bu firmaların yapmış olduğu faaliyetlere ilişkin değerlendirmeler, ilçede yatırım yapmayı düşünen potansiyel yatırımcı firmalar açısından önemli bir rehber niteliği taşımaktadır.

Siverek'te halihazırda faaliyet gösteren toplam 11 firmaya yönelik gerçekleştirilen saha çalışması ile bu firmaların ana faaliyet alanları, istihdam kapasiteleri, dış ticaret düzeyleri, kalite, Ar-Ge ve yönetim sistemlerine ilişkin mevcut durumları değerlendirilmiştir.

Gerçekleştirilen saha çalışması anketörler tarafından; firma sahibi ve/veya üst düzey yöneticiler ile yapılmış ve alan çalışması ile elde edilen sonuçların güvenilirliği sağlanmıştır.

MEVCUT FİRMALARIN FAALİYET ALANLARI

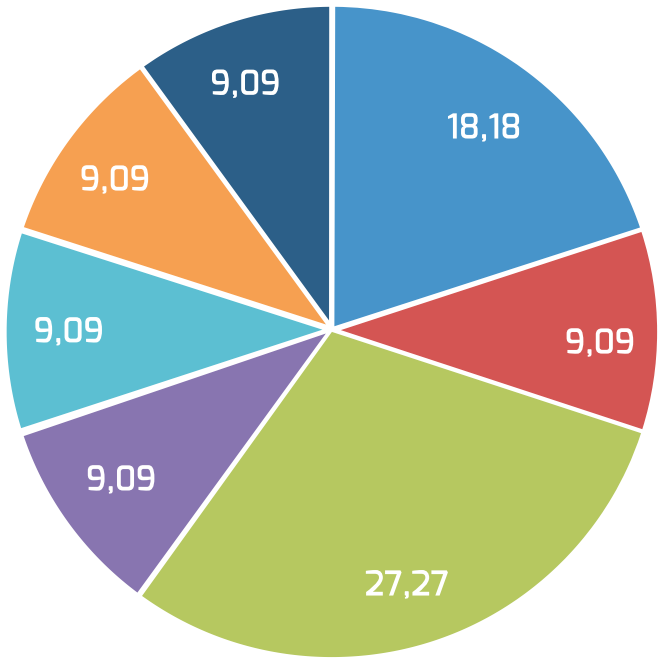

İp Kumaş Tekstil | Tarım Makineleri | Peynir İşletme - Paketleme | PVC Doğrama İşleme

Kuru Bakliyat | Kuru Gübre | İnşaat | Çelik Kapı Prencere

Şekil 1. Mevcut Firmaların Faaliyet Alanları

Şekil 1'de yer aldığı üzere; araştırma sahasındaki işletmelerin yaklaşık %18,18'i ip kumaş tekstil imalatı sektöründe , %9,09'u tarım makineleri imalatı sektöründe, % 27,27'si peynir işletme paketleme imalatı sektöründe, % 9,09'u PVC doğrama ve işleme ürünleri imalatı sektöründe, % 9,09'u kuru bakliyat ürünleri imalatı sektöründe, % 9,09'u kuru gübre ürünleri imalatı sektöründe, % 9,09'u inşaat ürünleri imalatı sektöründe, % 9,09'u çelik kapı ve pencere imalatı sektöründe faaliyet göstermektedir. Yapılan saha çalışması ile de desteklendiği üzere; Siverek ilçesi özellikle süt ve süt ürünleri alanında oldukça önemli bir yere sahip olup, bu konuda katma değer yaratacak bir potansiyele sahiptir. Siverek ilçesinin bağlı bulunduğu Şanlıurfa, pamuk üretiminde önemli bir kapasiteye sahip olduğundan, ikinci sırada yer alan ip kumaş tekstil imalatı da ilçe için potansiyel bir öneme sahiptir. Görselde yer alan diğer alanların birbirinden farklılık göstermesi ise, İlçenin farklı alanlarda yatırım potansiyelini göstermesi açısından önemlidir. Bu bakımdan, yatırımcılar için Siverek OSB oldukça önemli bir fırsattır.

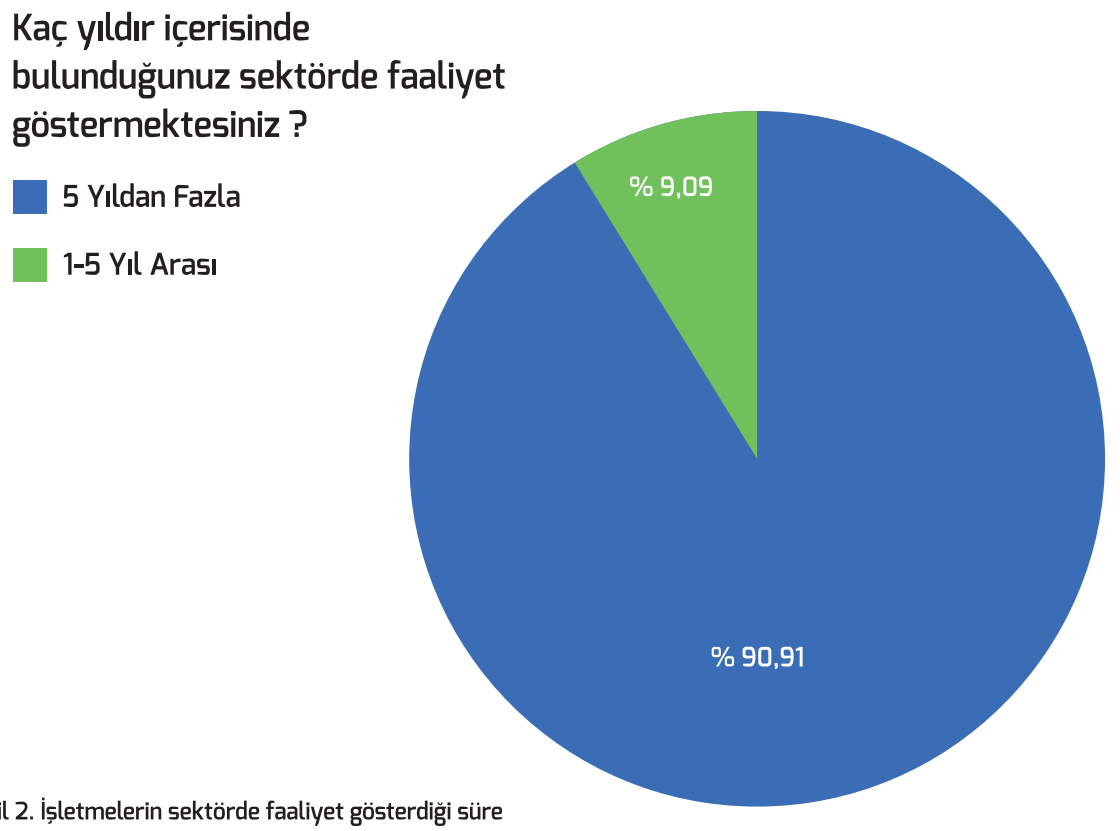

Şekil 2. İşletmelerin sektörde faaliyet gösterdiği süre

Şekil 2'e göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %90,91'i 5 yıldan fazla süredir faaliyet gösterirken, %9,09'unun 5 yıldan az zaman zarfında faaliyet gösterdiği görülmektedir. Bu durum, İlçede yapılan yatırımların sürekliliğini göstermesi bakımından önemli bir orandır.

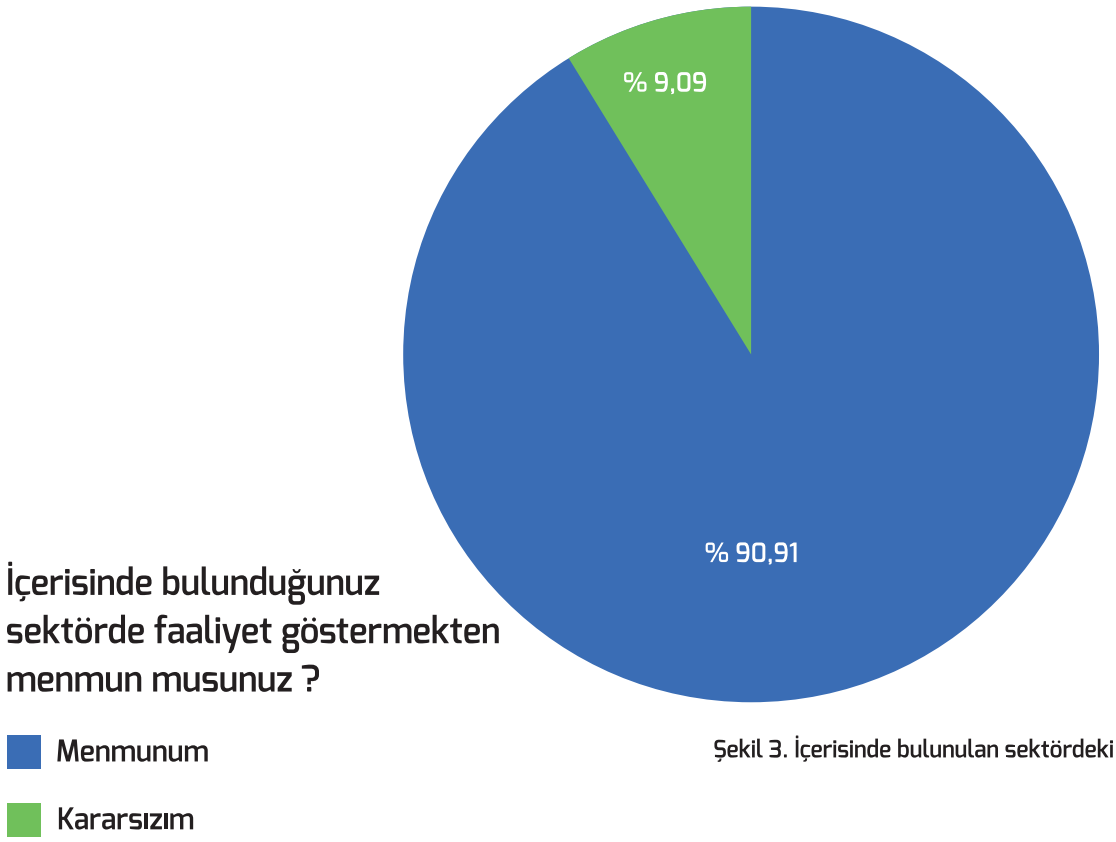

Şekil 3. İçerisinde bulunulan sektördeki memnuniyet düzeyi

Şekil 3'e göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %90,91'i içerisinde bulunduğu sektörde faaliyet göstermekten memnun olduğunu ifade ederken, %9,09'u kararsız olduğunu beyan etmiştir. Bu durum, İlçede gerçekleştirilen faaliyetlerin İlçenin yatırım kapasitesi ve mevcut durumuna uygunluğunu göstermesi açısından önemlidir.

Devletin sağlamış olduğu mali teşviklerden yararlanıyor musunuz/yararlandınız ?

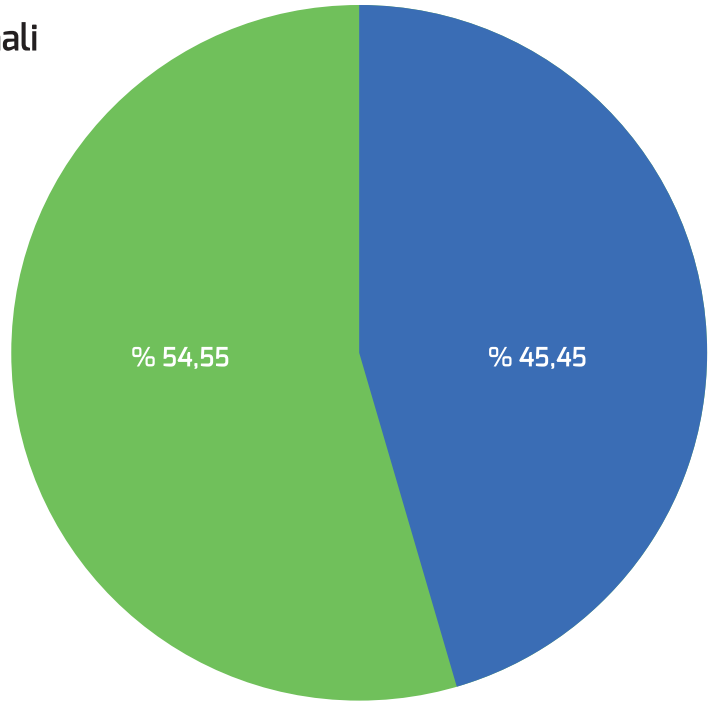

Şekil 4. Devletin sağlamış olduğu mali teşviklerden yararlanma durumu

Şekil 4'e göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %45,45'i devletin sağlamış olduğu mali teşviklerden yararlanırken, %54,55'inin yararlanmadığı görülmektedir. Firmaların yaklaşık yarısının devletin sağlamış olduğu mali yardımlardan yararlanıyor olması, söz konusu desteklerin firmalar tarafından tanınırlığını göstermesi açısından önemlidir. Nitekim, Şanlıurfa'nın teşviklerden yararlanma derecesinde öncelikli bölge olan 6. Bölgede yer almasının da bu durumda önemli bir payı olduğunu söylemek mümkündür.

Faaliyette bulunduğunuz sektöre ilişkin pazar/pazarlama sorunu olduğunu düşünüyor musun?

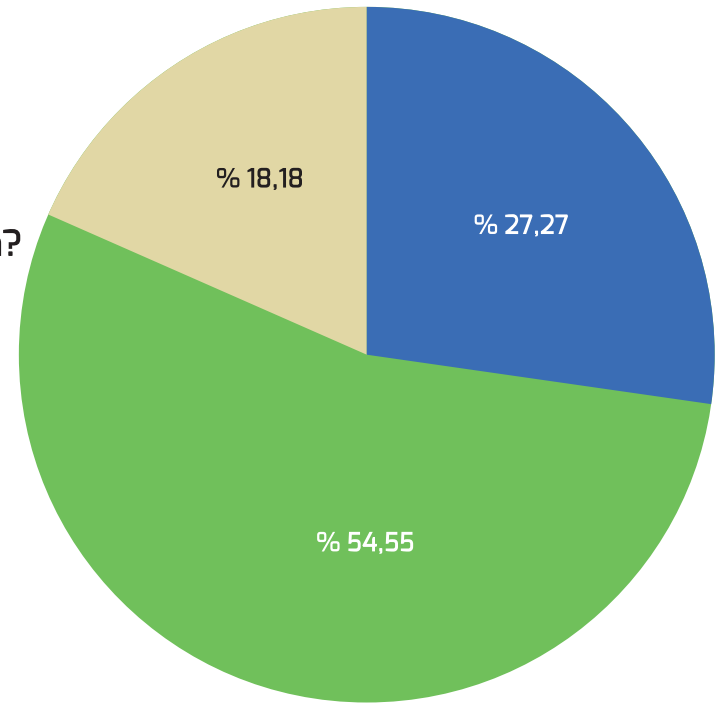

Şekil 5. Faaliyette bulunduğu sektöre ilişkin pazar/pazarlama durumu

Şekil 5'e göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %27,27'si faaliyette bulunduğu sektöre ilişkin pazar/pazarlama sorunu olduğunu düşünürken, % 54,55'i pazarlama sorunu olmadığını, % 18,18'i ise kısmen sorun olduğunu belirtmiştir. Söz konusu oranlar, firmaların yarı oranından fazlasında pazarlama sorunu olmadığını göstermesi açısından önemlidir. Üretim yapılan alanlarda; üretimin devamlılığının sağlanmasında oldukça önemli bir faktör olan pazarlama imkanlarının mevcudiyeti, Siverek için önemli bir avantaj olarak değerlendirilebilir.

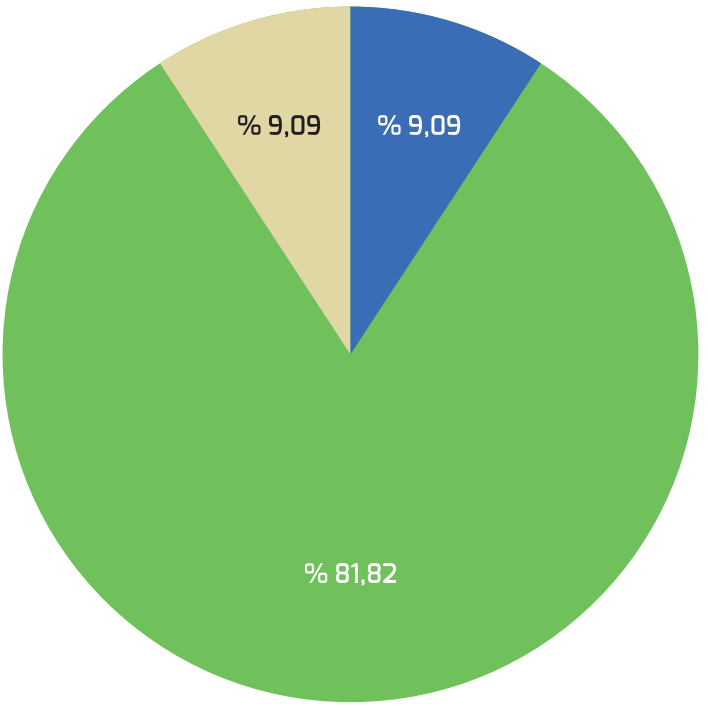

Şekil 6. Faaliyette bulunduğu sektörü değiştirmeyi düşünme durumu

Faaliyette bulunduğunuz sektörü değiştirmeyi düşünüyor musunuz ?

- Evet
- Hayır
- Durumuma Göre Belki

Şekil 6'ya göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %81,82'si faaliyette bulunduğu sektörü değiştirmeyi düşünmediğini ifade ederken, % 9,09'u faaliyette bulunduğu sektörü değiştirmeyi düşündüğünü ifade etmiştir. Firmaların % 9,09'u ise kar-zarar durumuna göre değişikliğin düşünebileceğini belirtmiştir. Firmaların yaklaşık dörtte üçünden fazlasının faaliyette bulunduğu sektörü değiştirmeyi düşünmediğini ifade etmiş olması, ilçede gerçekleştirilen faaliyetlerin sürdürülebilirliğini göstermesi açısından oldukça önemlidir. Nitekim, yatırımların artırılmasında; sadece yatırımın başlangıç aşamasında yapılması değil; üretim artışının sağlanabilmesi açısından sürdürülebilirliği çok daha önemli bir faktördür.

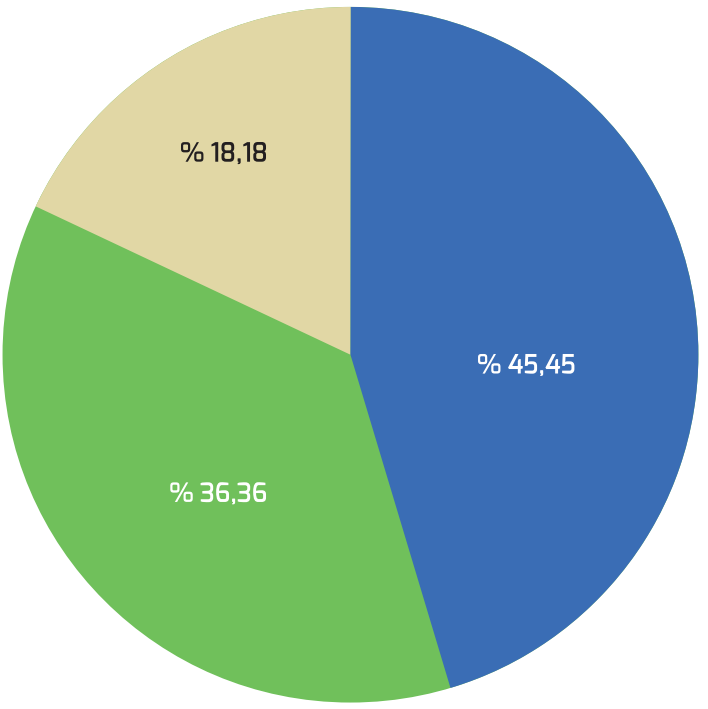

Şekil 7. Faaliyette bulunduğu sektörde Ar-Ge çalışması durumu

Faaliyette bulunduğunuz sektörde Ar-Ge çalışmanız/çalışmalarınız var mı ?

- Evet
- Hayır
- Düşünüyorum

Şekil 7'ye göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %45,45'inin faaliyette bulunduğu sektörde Ar-Ge çalışması varken, % 36,36'sının Ar-Ge çalışması bulunmamaktadır. Saha çalışmasına dahil olan firmaların yaklaşık yarısının, bulunduğu faaliyet alanında Ar-Ge çalışmasının mevut olması, Ar-Ge kültürünün olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Ar-Ge kültürü, bir taraftan üretimde verimliği sağlayan bir olgu iken, diğer yandan katma değeri yüksek ve güncel gelişmelere uyumlu üretim tarzının benimsenmesi açısından önemlidir. Saha çalışmasına dahil olan firmaların % 18,18'inin Ar-Ge çalışması yapmayı düşündüğünü ifade etmesi, ilçede faaliyette bulunan firmaların Ar-Ge kültürüne olan yatkınlıklarını ve bakış açısını ortaya koyması bakımından önemlidir.

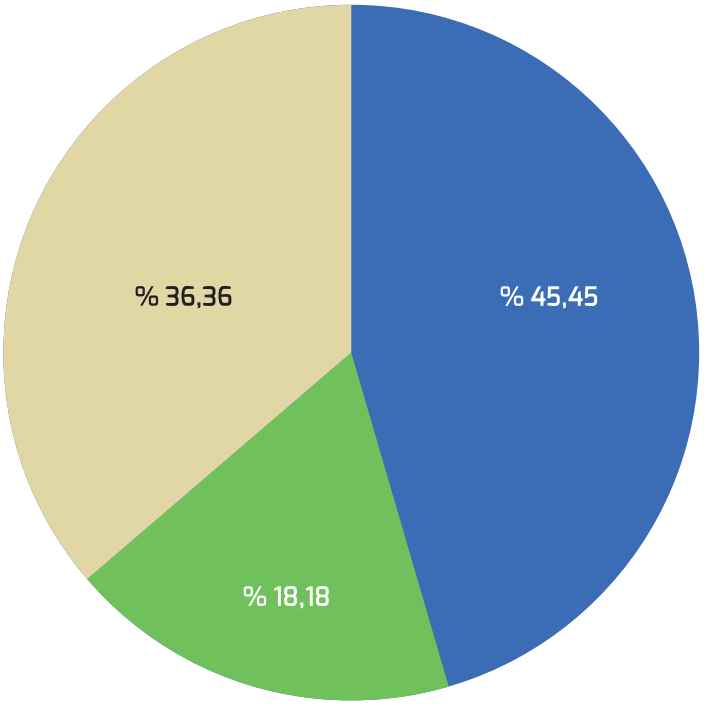

Faaliyette bulunduğunuz sektöre ilişkin Kalite Sistemleri (ISO,TSE) var mı?

- Evet
- Hayır
- İmkan Olursa Düşünüyorum

Şekil 8. Faaliyette bulunulan sektöre ilişkin Kalite Sistemleri (ISO, TSE)

Şekil 8'e göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %45,45'inin faaliyette bulunduğu sektöre ilişkin Kalite Sistemleri (ISO, TSE) varken, % 18,18'inin Kalite Sistemleri (ISO, TSE) bulunmamaktadır. Firmaların % 36,36'sının imkan olması durumunda Kalite Sistemleri (ISO, TSE) düşündüğünü ifade etmesi, bu kültürü benimsemiş olduklarını göstermesi açısından önemlidir. Kalite kültürü, içselleştirilerek yönetsel faaliyet aşamalarının tamamında uygulanması durumunda başarı sağlayabilecek bir kültürdür. Ayrıca bu oluşumun sistemler üzerinden sağlanması; yapılan iş ve işlemlerin kayıt altına alınarak, izlenmesi ve değerlendirilmesini sağlaması açısından büyük öneme sahiptir. Yapılan iş ve işlemlerin değerlendirilmesi, faaliyetlerin daha iyiye doğru iyileştirilmesi sağlayan ön önemli unsurdur.

Faaliyette bulunduğunuz sektöre ilişkin test/analiz ihtiyacınız var mı ?

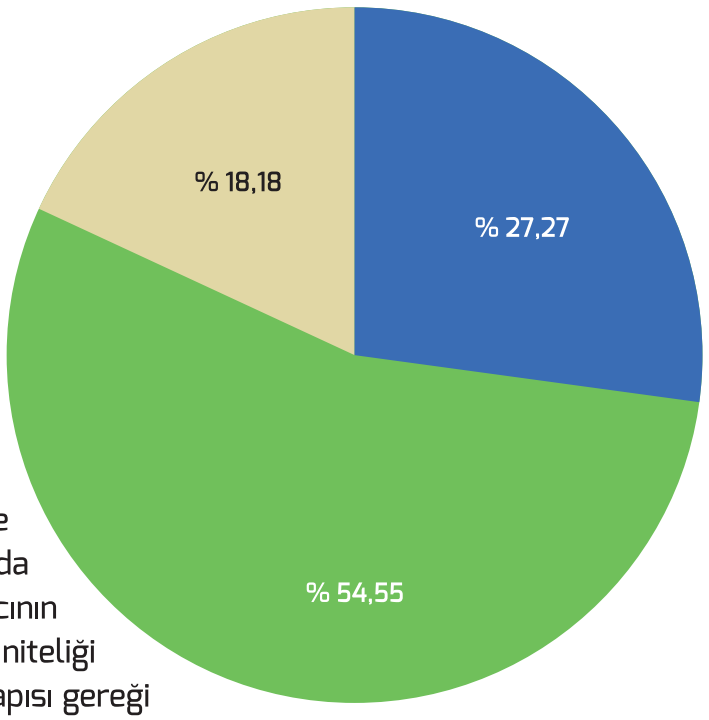

Şekil 9. Faaliyette bulunulan sektöre ilişkin test/analiz ihtiyacı

Şekil 9'a göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %27,27'si faaliyette bulunduğu sektöre ilişkin test/analiz ihtiyacı olduğunu ifade ederken, % 54,55'i test/analiz ihtiyacı olmadığını ifade etmiştir. % 18,18'i ise test/analiz ihtiyacını imkan olması durumunda olabileceğini ifade etmiştir. Test analiz ihtiyacının belirlenmesinde içinde bulunulan sektörün niteliği önem arz etmektedir. Bazı sektörler buna yapısı gereği ihtiyaç göstermeyebilirken, bazı sektörler ise bu ihtiyaçlarını kendi bünyelerinde oluşturdukları laboratuvarlar ile karşılayabilmektedirler. Bununla birlikte; daha üst düzey analizlerin yapılmasında; başta Üniversite laboratuvarları olmak üzere, kurumsal laboratuvarlardan periyodik olarak destek alınması önemlidir. Ayrıca OSB'lerde kurulacak merkezi laboratuvarlar da firmaların test/analiz ihtiyacına öncülük edebilir.

Şekil 10'a göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %54,55'inin faaliyette bulunduğu sektörde nitelikli personel/istihdam sorunu olduğunu ifade ederken, % 27,27'si nitelikli personel/istihdam sorunu bulunmadığını belirtmiştir. Firmaların % 18,18'i ise kısmen nitelikli personel /istihdam sorunu olduğunu ifade etmiştir. Nitelikli personel sorunu, Şanlıurfa'nın sektörel analizleri ile ilgili gerçekleştirilen çalışmalarda, en öncelikli sorunlardan bir tanesi olarak belirginleşmektedir. Bunun bir taraftan eğitim seviyesi ile yakın bağlantısı varken, diğer yandan mesleki eğitimlerin (özellikle sertifikalı) üzerinde durulması gerekliliği ile de oldukça yakın bir bağlantısı vardır. Bölgede kayıtdışılığın yüksekliği de bu durumu etkileyen bir diğer önemli faktördür.

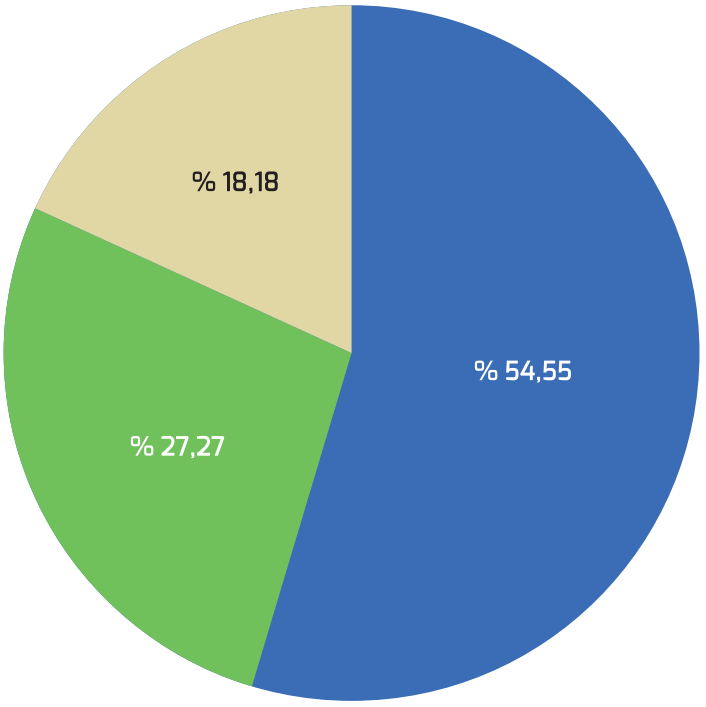

Faaliyette bulunduğunuz sektörede nitelikli personel/istihdam sorununuz var mı?

Evet
Hayır
Kısmen

Şekil 10. Faaliyette bulunulan sektörde nitelikli personel/istihdam sorunu

Faaliyette bulunduğunuz sektörde dış ticaret yapıyor musunuz ?

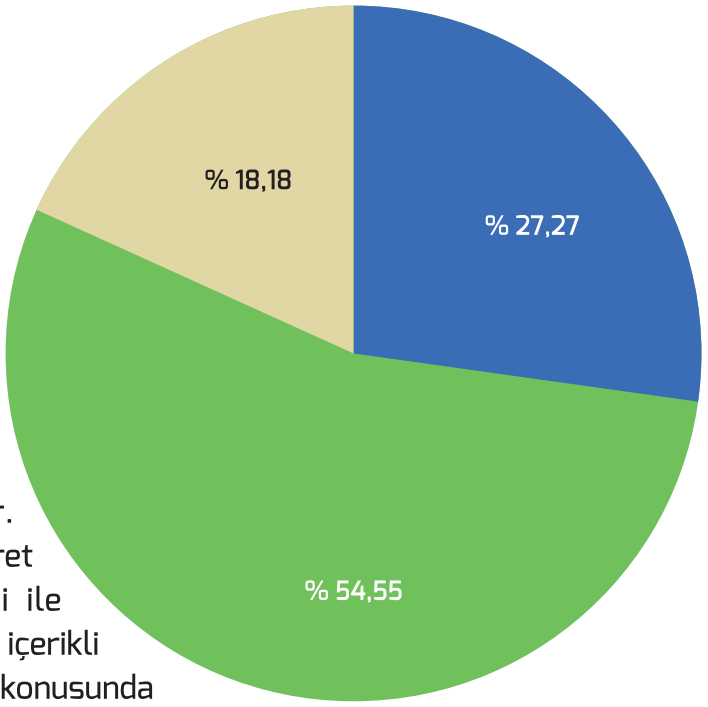

Şekil 11. Faaliyette bulunduğu sektörde dış ticaret yapma durumu

Şekil 11'e göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %27,27'si faaliyette bulunduğu sektörde dış ticaret yaparken, % 54,55'i dış ticaret yapmadığını ifade etmiştir. Firmaların % 18,18'i ise dış ticaret yapmayı düşündüğünü belirtmiştir. Firmaların yaklaşık yarı oranının dış ticaret yapmadığını ifade etmesi, firma ölçeği ile yakından ilişkilidir. Ayrıca dış ticaret teknik içerikli bir eylem olduğundan, firmalara dış ticaret konusunda gerekli desteklerin sağlanması da oldukça önemlidir. 21. Yüzyılın Değişen dünyasında üretim ve pazarlama tekniklerinin bilişim altyapılı değişime uğraması, firmalara sağlanması gereken desteklerin önemli bir gerekçesidir.

Şekil 12'e göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %36,36'sı faaliyette bulunduğu sektörde yaptığı iş ve işlemlerde ürün takip sistemi kullandığını ifade ederken, %54,55'i ürün takip sistemi kullanmadığını ifade etmiştir. Firmaların %9,09'unun ise ürün takip sistemi kullanımını düşündüğünü belirtmesi, firmaların yaklaşık yarısının bu kültüre yakın olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Ürün takip sistemi, üretimi tamamlanmış ürünlerin müşteri memnuniyeti açısından takibinin sağlanmasına dayalı bir izleme sistemidir. Bu sistem, mal ve hizmetlerin üretim bandı ile ilgili olmaktan ziyade, daha çok ürünün müşteriye ulaşmasından sonraki aşamaları kapsadığından, gıda dışındaki sektörler için daha fazla uygunluk gösterir. Bu açıdan değerlendirildiğinde; ürün takip sistemi kullanmadıklarını ifade eden firma oranı, gıda dışı ve bu sisteme uygunluk göstermeyen firmalardan oluşan cevapların oranı olarak da değerlendirilebilir.

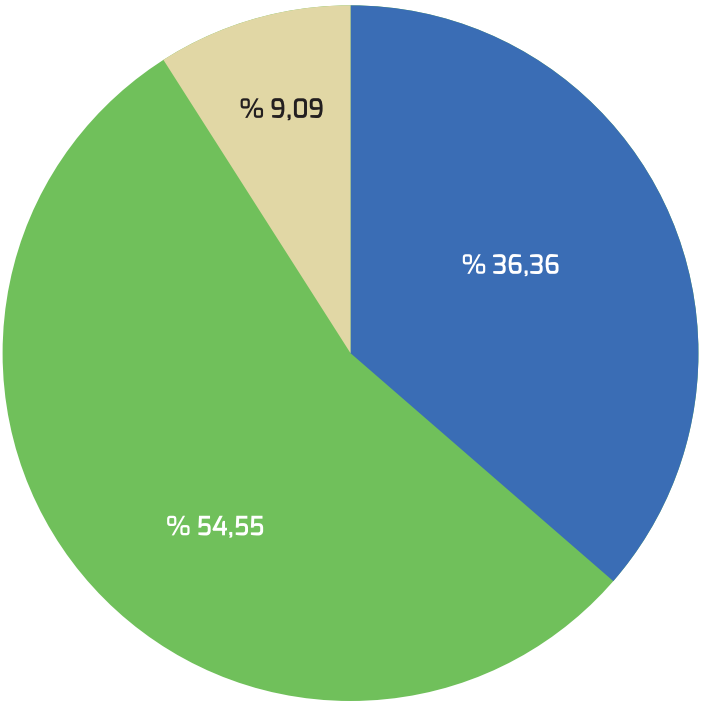

Şekil 12. Faaliyette bulunulan sektörde yapılan iş ve işlemlerde ürün takip sistemi kullanımı

Faaliyette bulunduğunuz sektörde yaptığınız iş ve işlemlerde ürün takip sistemini kullanıyor musunuz?

Evet
Hayır
Düşünüyorum

Faaliyette bulunduğunuz sektörde yaptığınız iş ve işlemlerinize ilişkin otomasyon programları (kalite/muhasebe/personel vb.) kullanıyor musunuz ?

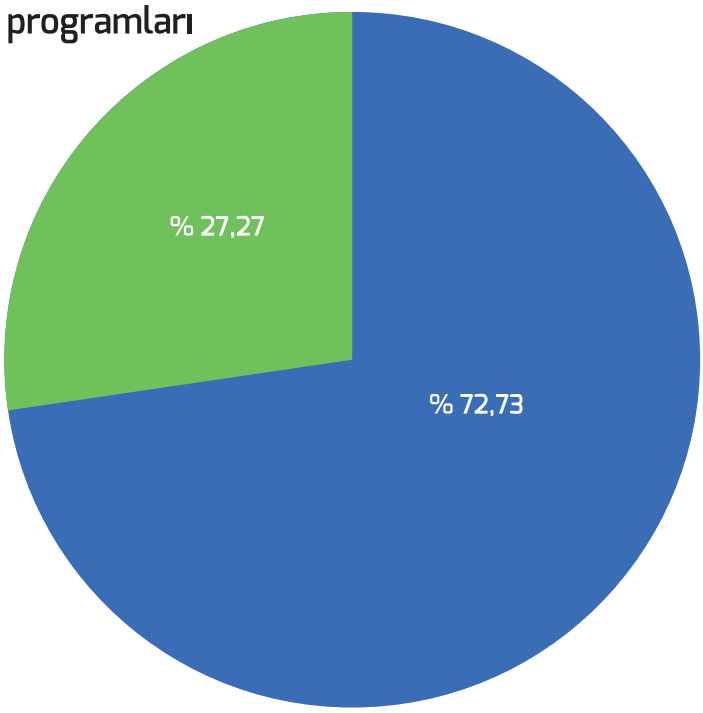

Şekil 13. Faaliyette bulunulan sektörde yapılan iş ve işlemlere ilişkin otomasyon programları (kalite/muhasebe/personel vb.) kullanımı

Şekil 13'e göre; araştırma sahasındaki işletmelerin %72,73'ü faaliyette bulunduğu sektörde yaptığı iş ve işlemlere ilişkin otomasyon programları (kalite/muhasebe/personel vb.) kullandığını belirtirken, %27,27'si otomasyon programları (kalite/muhasebe/personel vb.) kullanmadığını ifade etmiştir. Bu sistemleri firmalar açısından; Ar-ge, kalite sistemleri, ürün takip sistemleri gibi izleme, değerlendirme ve iyileşmeyi sağlamayı hedefleyen sistemlerle bütünsel bakış ile birlikte değerlendirmek gereklidir. Bu şekilde bakıldığında; bu soruya verilen cevapların yukarıda yer alan sistemsel sorulara verilen cevaplarla paralellik göstermesi; firmaların büyük bir bölümünün sistemsel yönetim anlayışına yatkınlıklarını ortaya koymaktadır.

Hasan MARAL
Karacadağ Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

ÜRETİCİNİN YANINDA

KARACADAĞ KALKINMA AJANSI

Karacadağ Kalkınma Ajansımız, TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesi'nde faaliyet göstermek üzere, 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesine dayanılarak 22.11.2008 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 10.11.2008 tarih ve 2008/14306 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş ve Ajans Genel Sekreterinin 20 Ağustos 2009 tarihinde göreve başlaması ile faaliyetlerine başlamıştır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesinin ardından 10 Temmuz 2018 tarihli ve 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 387. maddesiyle, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ana hizmet birimleri arasında Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda hizmetlerini sürdürmektedir.

Kalkınma Ajanslarının temel kuruluş gerekçesi, "bölgesel gelişme politikalarını yerel bazda uygulayacak kurumsal bir mekanizmanın geliştirilmesi"dir. Kalkınma Ajansları; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma plânı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla oluşturulmuş kurumsal yapılardır. Sadece hibe dağıtacak bir kuruluş olmayan Kalkınma Ajansı, bölgesel kalkınma ve gelişmenin yönetiminde ve yönlendirilmesinde kamu ve özel sektör ile sivil toplumun işbirliği ve güç birliğini sağlayarak yerelde yeni bir "yönetişim" mekanizması sunmaktadır. Güçlü bir insan kaynakları potansiyelini barındıran Ajansımızda farklı branşlarda en az bir yabancı dil bilen uzman personeli ile bu yönde çalışmalarını sürdürmektedir.

Katılımcı yöntemlerle hazırlanan Karacadağ Kalkınma Ajansı 2016-2020 Stratejik Planı'nda Ajansın vizyonu; "Bölge kalkınması için uluslararası standartlarda hizmet veren öncü bir kurum olmaktır" olarak belirlenmiştir. Bu vizyonun gerçekleştirilmesinde Ajansın misyonu; "Bölge kalkınma stratejilerini belirlemek, paydaşlarla işbirliği içinde uygulanmasını sağlamak, yatırım destek faaliyetleri ve uluslararası fonlar ile bölgenin sosyal ve ekonomik kalkınmasına katkıda bulunmaktır."

Ayrıca ajansımıza bağlı olarak Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinde faaliyet gösteren Yatırım Destek Ofisleri, hem bölgemizin iş ve yatırım olanaklarının tanıtımını yapmakta, hem yatırımcılara "ücretsiz" danışma hizmeti vermekte, hem de yatırımcıların önündeki "bürokratik engelleri" asgari düzeye indirmeye çalışmaktadır.

> Bölgesel kalkınma faaliyetlerinin nihai amacının ekonomik ve sosyal kalkınma olduğu düşünüldüğünde, programların faaliyet ve çıktılarından çok nihai faydalanıcılara ulaşan sonuçlar ve bu programların bölgesel eşitsizliklerin giderilmesine yaptıkları katkının izlenmesi ve değerlendirilmesi gerektiğinden hareketle programlar için tasarımından izleme ve değerlendirmesine kadar "sonuç odaklı" bir yapıda süreç yeniden planlanmıştır.

Ajans Destek Programları Planlanması ve Programlama Çalışmaları

Bölge Planı hedefleri ve öncelikleri doğrultusunda Ajans destek programlarını içerecek Programlama Belgesi hazırlık çalışmaları her yıl rutin olarak yapılmaktadır. Bu kapsamda Diyarbakır ve Şanlıurfa'daki Kamu Kurum ve Kuruluşları ile bölgesel kalkınmada politika belirlemede etkin olan Meslek Kuruluşları ile STK'lar ziyaret edilerek ve toplantılar yapılmakta, Ajans Destek Programlarına ilişkin görüş ve önerileri alınmaktadır.

Dış paydaş ve iç paydaş görüşleri bütünleştirilip, Ajans uzmanlarının katılımıyla paydaş görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla toplantılar yapılmakta, ortaya çıkan nihai ürünler her iki ilin Valileri, Büyükşehir Belediye Başkanları ile Ticaret ve Sanayi Odaları Başkanlarından oluşan Ajans Yönetim Kuruluna sunulmaktadır. Ajans Yönetim Kurulu desteklere ilişkin son kararını verdikten sonra Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına sunulup, destek programları yürütülmektedir.

2018 yılı ve sonrası yıllar için Kalkınma Ajanslarının da etkin rol oynadığı programlama çalışmaları kapsamında yeni bir yaklaşım benimsenmiştir. Bölgesel kalkınma faaliyetlerinin nihai amacının ekonomik ve sosyal kalkınma olduğu düşünüldüğünde, programların faaliyet ve çıktılarından çok nihai faydalanıcılara ulaşan sonuçlar ve bu programların bölgesel eşitsizliklerin giderilmesine yaptıkları katkının izlenmesi ve değerlendirilmesi gerektiğinden hareketle programlar için tasarımından izleme ve değerlendirmesine kadar "sonuç odaklı" bir yapıda süreç yeniden planlanmıştır. Dolayısıyla Bölge Planlarımızın uygulanması için en az üç yıllık Sonuç Odaklı Programlar (SOP) tasarlanması ve yürütülmesi aşamasına geçilmiştir. Ajansımız tüm çalışmalarını ve desteklerini de bu Sonuç Odaklı programlar kapsamında devam ettirmektedir. Ajansımızın önümüzde 3 yıl boyunca uygulayacağı Sonuç odaklı programlar,

“

TRC2 Bölgesinde stratejik imalat sanayi sektörlerine (Gıda, Mobilya, Tekstil ve Hazırgiyim) odaklanarak istihdamın ve katma değerin artırılması ve bu yolla ekonomik büyümenin hızlandırılması amacı ile Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı,

Bölge illerinde beşerî sermayenin güçlendirilmesi suretiyle ekonomik ve sosyal kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlamak amacı ile Toplumsal Dönüşüm için Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Programı,

İllerimizde stratejik sektörler arasında yer alan turizmin bölgesel ölçekte markalaşma, tanıtım ve pazarlanması ile bölgesel kalkınmanın hızlandırılması amacı ile GAP Bölge Kalkınma İdaresi ve TRC Bölgesi Kalkınma Ajanslarının, MEZOPOTAMYA markasının Likya, Kapadokya, Trakya, Karya, Doğu Karadeniz, İstanbul gibi bir turizm destinasyon markası olarak bilinmesi için ortak çalışmalar yürüteceği Türkiye'de ilk defa ortak uygulanacak olan Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma Sonuç Odaklı Programı olacaktır.

”

Kalkınma Ajansları Mali Destek Programları

Kalkınma Ajansları mevzuatı kapsamında ve yukarıda belirtilen Sonuç Odaklı Programlarımızın hedeflerine ulaşmasına katkı sağlayacak şekilde kurgulanan ve dönem dönem uygulanan desteklerimiz kısaca aşağıdaki gibidir.

Proje Teklif Çağrısı:

Proje teklif çağrısı yöntemiyle sağlanan doğrudan finansman desteği, Ajansın belirli dönemler itibarıyla planlanan destek programları kapsamında, proje teklif çağrısı yöntemiyle proje karşılığı yararlanıcılara sağladığı mali desteklerdir. Proje teklif çağrısı, belirli bir destek programı kapsamında, nitelikleri net bir şekilde belirlenmiş olan potansiyel başvuru sahiplerinin, önceden belirlenen konu ve koşullara uygun olarak proje teklifi sunmaya davet edilmesidir. Proje teklif çağrısının ayrıntıları, proje teklif çağrısına çıkıldığında, ilan metninde yer almaktadır.

Fizibilite Desteği:

Ajans, bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine, bölgenin yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik yatırım projelerinin fizibilite çalışmalarına doğrudan mali destek verebilmektedir.

Fizibilite desteğinden, yerel yönetimler, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, teknoparklar, teknoloji geliştirme bölgeleri, endüstri bölgeleri, iş geliştirme merkezleri gibi kurum ve kuruluşlar, birlikler ve kooperatifler yararlanabilir. Başvuru rehberlerine esas olmak üzere desteklenmeyecek fizibilite çalışmaları, fizibilite hazırlanmasında esas alınacak fizibilite şablonları, uygun başvuru sahipleri, destek limitleri ve azami destek miktarı gibi hususlar Bakanlık tarafından düzenlenir.

Bölgedeki girişimcilik ve yenilikçilik kapasitesini geliştirecek nitelikteki iş geliştirme merkezleri, teknoparklar, teknoloji geliştirme merkezleri ve işletmelerin ortak kullanımına açık fuar, ticaret merkezi, sergi salonu, laboratuvar ve atölye gibi büyük bütçeli altyapı ve/veya işletme desteklerini içeren, stratejik önem taşıyan, projelere Ajansın öncülük edip ve koordinasyonunu üstlenmesi ile Ajansın doğrudan mali ve teknik destek sağlamasıdır.

Finansman desteği

Finansman desteği, başvuru rehberinde belirtilen nitelikteki projeler için, ilgili aracı kuruluşlardan alınacak krediler karşılığında ödenecek finansman giderlerinin, ajans tarafından karşılanmasını öngören mali destektir.

Faizsiz kredi desteği

Faizsiz kredi desteği, ajansın başvuru rehberine uygun projelere aracı kurumlar vasıtasıyla faizsiz kredi temin etmek suretiyle sağlayacağı mali destektir. Faizsiz kredi desteğinde, yararlanıcıya sözleşme tarihinden itibaren en az altı ay geri ödemesiz dönem tanınır ve geri ödeme işlemleri, sözleşme tarihinden itibaren en fazla üç yıl içinde tamamlanır. Ajans başarılı projelerde kullandırmak üzere gerekli kaynağı ilgili aracı kuruluşlara aktarma ve geri alma usullerini ilgili aracı kuruluşlarla akdedilecek uygulama protokollerinde belirler.

Ajansımızın kurulduğu günden bu yana Finansman Desteği ve Faizsiz Kredi Desteği ile ilgili bir çağrı henüz uygulamamıştır. Ancak önümüzdeki dönem bu desteklerin daha fazla ön plana çıkması ile ilgili çalışmalar hız kazanmıştır.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı

Programın hedefi, uygulandığı illerde, yerel dinamikleri harekete geçirerek yoksulluk, göç ve kentleşmeden kaynaklanan sosyal sorunları gidermek, değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara karşılık vermek, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak, istihdam edilebilirliği artırmak, sosyal içermeyi, sosyal girişimciliği ve yenilikçiliği desteklemek ve sosyal sorumluluk uygulamalarını yaygınlaştırmaktır.

“Ajansımızın kurulduğu günden bu yana Finansman Desteği ve Faizsiz Kredi Desteği ile ilgili bir çağrı henüz uygulamamıştır. Ancak önümüzdeki dönem bu desteklerin daha fazla ön plana çıkması ile ilgili çalışmalar hız kazanmıştır.”

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Öncelikleri:

İstihdam Edilebilirliği Artırmak

Toplumun dezavantajlı kesimlerinin istihdama katılımının kolaylaştırılmasına ve mesleki bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine,

Genç istihdamını artırmaya,

İldeki ve bölgedeki ihtiyaçlara uygun alanlarda nitelikli ve üretken beşerî sermayenin geliştirilmesine, yönelik projeler.

Sosyal Girişimcilik ve Yenilikçilik

Sosyal girişimlerin kurulmasına ve kapasitelerinin artırılmasına,

İstihdam edilebilirliğe ve sosyal içermeye ilişkin yenilikçi modeller geliştirilmesine,

Sosyal girişimcilik ve sosyal yenilikçilik alanlarında hizmet veren/verecek olan aracı kurumların işleteceği, ekosistem güçlendirmeye yönelik merkezler, sosyal laboratuvarlar ile kuluçka ve hızlandırıcı programların uygulanmasına, yönelik projeler.

Sosyal İçerme

Sosyal yardım alan kesimin gelir düzeyinin artırılmasına,

Toplumun dezavantajlı kesimlerinin yaşam kalitelerinin yükseltilmesine,

Dezavantajlı kesimlere sunulan hizmetlerin kalitesinin artırılmasına, yönelik yenilikçi ve model nitelikli projeler.

Sosyal Sorumluluk

Bölge önceliklerileyle kâr amacı güden kesimin sosyal sorumluluk faaliyetlerini uyumlaştırmaya,

Program öncelik alanlarına ve/veya tespit edilen farklı sosyal bir sorunun çözümüne, yönelik yenilikçi ve model nitelikli projeler.

Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı:

Programın hedefi; ülke sathında daha dengeli bir yerleşme düzeninin sağlanması ve göçün kademeli olarak yönlendirilebilmesi için nispeten geri kalmış ve göç veren bölgelerde, bölgesel çekim merkezi niteliğini haiz şehirlerin katma değeri yüksek üretim, ihracat, istihdam, verimlilik, teknoloji ve yenilikçilik kapasitelerinin artırılmasıdır. Program kapsamında, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nin (2014-2023) bölgesel çekim merkezleri için öngörülen amaçları çerçevesinde;

1. İstihdam kapasitesinin artırılması

Organize Sanayi Bölgelerinde (OSB) ve uygun Küçük Sanayi Sitelerinde (KSS) mesleki eğitime yönelik uygulamalı eğitim merkezlerinin kurulması

Kentsel istihdamın artırılmasına hızla katkı sağlayabilecek yeni iş alanları (lojistik, eğitim ve sağlık hizmetleri gibi) veya üretim aşamalarının (düşük teknolojili imalat, operasyon hizmetleri, çağrı merkezleri gibi) geliştirilmesi

2. Üretim kapasitesinin artırılması

Sanayileşmenin organize alanlara yönlendirilmesi

Yüksek katma değer yaratan sektörlerde gelişme gösteren kümelerin desteklenmesi

Kümelenme odaklı ihtisas OSB'lerin oluşturulması

Şehir içinde kalmış sanayi alanlarının yenilikçi işlevlerle yerinde dönüşümünün desteklenmesi

OSB elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, arıtma tesisi, yol ihtiyaçlarına yönelik altyapıların geliştirilmesi

3. Verimliliğin desteklenmesi

Endüstriyel simbiyoz faaliyetlerine ilişkin projeler

Verimlilik ve kalite artışı ile kişiye özel tasarım alanlarında model fabrikaların kurulması gibi üretim sürecinin iyileştirilmesine yönelik uygulamaların geliştirilmesi

KOBİ'lere yönelik iş destek hizmetlerinin, verimliliği artıracak yönde geliştirilmesi

4. Teknoloji ve yenilikçiliğin desteklenmesi

Çekim merkezlerinin önceliklerine uygun olarak yeni teknolojilerin yaygınlaştırılması ve yenilik kapasitesinin artırılması amacıyla üniversite-özel sektör işbirliğinin güçlendirilmesi

OSB ve TGB'lerde firmaların ortak ihtiyaçlarına yönelik olarak ihracat, yenilikçilik, tasarım, dijital dönüşüm ve kurumsal gelişim vb. konularda destek hizmetleri sağlanması amaçlı danışmanlık merkezlerinin oluşturulması

Sanayi ve teknoloji bölgelerinde (organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, teknoloji geliştirme bölgeleri) rekabetçiliğin ve verimliliğin geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan test, kalibrasyon, prototipleme gibi ortak hizmetlerin sunulması ve kalitesinin artırılması

Bölgede mevcut olan ortak kullanıma yönelik kalite kontrol, tahlil ve test laboratuvarlarının makine ekipman ve teknoloji altyapıları ile kapasitelerinin geliştirilmesi ya da ilave ihtiyacın belirlenmesi halinde yenilerinin kurulması

Bölge Planında belirlenmiş öncelikli sektörlerde yenilikçi girişimciliği desteklemek amacıyla yenilik aktarım merkezlerinin, kuluçka merkezlerinin, tasarım merkezlerinin, iş geliştirme merkezlerinin ve genç girişimci merkezlerinin geliştirilmesi

Kentsel hizmetlerin sunumunda etkinliği artırıcı akıllı uygulamaların geliştirilmesi, uygulanması ve bunlara dönük yerli üretimleri teşvik edilmesi

Kentsel yaşam kalitesinin artırılmasına dönük sosyal girişimcilik, akıllı şehir gibi alanlarda uygulama boyutunun ötesinde yenilikçi modeller geliştirilmesi

5. İhracat kapasitesinin artırılması

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından Türkiye Lojistik Master Planı kapsamında belirlenen lojistik merkezlerinin hizmet altyapısının geliştirilmesi

İhracatın geliştirilmesine yönelik ortak kullanım alanları

Tarımsal ürünlerin katma değerinin artırılması suretiyle bu ürünlerin ihracatının ve kent ekonomisine katkısının artırılması

Konularında proje önerileri program uygulanan illerde Ajanslar tarafından alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına gönderilir. Bakanlık tarafından uygun görülen projeler sözleşmeye bağlanarak hayata geçirilir.

Karacadağ Kalkınma Ajansı Tarafından Şanlıurfa İline Sağlanan Destekler

Coğrafi ve stratejik konumu, verimli toprakları, devlet teşvikleri ve sunduğu tüm fırsatlar ile Şanlıurfa yatırımlar için oldukça önemli bir cazibe merkezi haline gelmiştir. 2010 yılından 2019 yılına kadar sağlanan desteklere ilişkin bilgiler aşağıdadır;

Bu süre zarfında toplamda 552 projeye 82 Milyon 986 Bin TL civarında destek sağlanmıştır.

Bu desteğe ilave olarak 56 Milyon 47 Bin TL civarında Eş-finansman harekete geçirilmiştir.

Genel toplamda 139 Milyon 553 Bin TL tutarında kaynak harekete geçirilmiş olup bölgenin kalkınmasına katkı sağlanmıştır.

Bu desteğe ilave olarak 56 Milyon 47 Bin TL civarında Eş-finansman harekete geçirilmiştir.

Genel toplamda 139 Milyon 553 Bin TL tutarında kaynak harekete geçirilmiş olup bölgenin kalkınmasına katkı sağlanmıştır.

Karacadağ Kalkınma Ajansı Tarafından Siverek İlçesine Sağlanan Destekler

Karacadağ kalkınma Ajansı tarafından Siverek ilçesinde Teknik ve Mali Destek Programları aracılığıyla bugüne kadar 32 adet proje desteklenmiştir. Bu projelerin 6.297.513,28 TL'si hibe ve 4.403.877,34 TL'si Eş Finansman olmak üzere toplam bütçesi 10.701.390,62 TL'dir.

> Şanlıurfa il sınırları içerisinde yatırım yapmayı planlayan yatırımcılar için yerel ve ulusal düzeyde önemli çalışmalar yapılmaktadır. Yerelde Şanlıurfa, Viranşehir, Birecik ve Siverek'te kurulmuş ve kurulmakta olan Organize Sanayi Bölgelerinin altyapı sorunları çözülmekte olup yatırımcılar için uygun yatırım ortamı oluşturulmaktadır.

Şanlıurfa ve Siverek Yatırım Fırsatları

Şanlıurfa 2 milyonu aşkın nüfusu ile Türkiye'nin 8. büyük şehri olarak 2023 projeksiyonunda 2.34 Milyon nüfusa ulaşacak ve Türkiye'nin 6. büyük ili olacaktır. Şanlıurfa Avrupa ve Türkiye'nin 250 Milyon Nüfus ve 650 Milyar Dolar ithalat hacmine sahip Ortadoğu ülkelerine açılan kapısı konumdadır.

Mevcut Nüfusu ve çok yakın çevresindeki iller ile birlikte 10 Milyon tüketiciye hızla ulaşım imkânı sunmaktadır (Gaziantep, Adıyaman, Diyarbakır, Mardin vb. Suriye ve Irak'ın yakın illeri). Bu kapsamda Şanlıurfa'da yatırım yapmak, nüfus olarak eşdeğer olan Belçika ve Hollanda gibi bazı Avrupa ülkelerine yatırım yapmakla eşdeğerdir.

Şanlıurfa il sınırları içerisinde yatırım yapmayı planlayan yatırımcılar için yerel ve ulusal düzeyde önemli çalışmalar yapılmaktadır. Yerelde Şanlıurfa, Viranşehir, Birecik ve Siverek'te kurulmuş ve kurulmakta olan Organize Sanayi Bölgelerinin altyapı sorunları çözülmekte olup yatırımcılar için uygun yatırım ortamı oluşturulmaktadır. Buna ilave olarak ulusal düzeyde de yasal düzenlemeler yoluyla çeşitli teşvikler ve hibe destekleri sağlanmaktadır.

Siverek İlçesini Yatırım İçin Cazip Kılan Unsurlar

Siverek İlçesinin ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Toplam arazi varlığı 4.317.000 dekar olup, tarıma elverişli arazi miktarı 2.286.000 dekar, sulu tarım yapılan arazi miktarı 300.000 dekar, susuz tarım arazisi 1.986.000 dekardır. Bu topraklarda, tarla ürünleri, bağ, meyve ve sebze tarımı yapılmaktadır.

Genç ve dinamik bir nüfus yapısına sahip olması sebebiyle iş gücü maliyetinin düşük olması, tarihi ipek yolu üzerinde bulunması ve Ortadoğu pazarına yakın olması, tarımsal anlamda önemli bir potansiyele sahip olması, organik tarıma elverişli toprak varlığı, yenilenebilir enerji kaynaklarının zenginliği, güneşli gün sayısının ve güneşlenme süresinin yüksek olması gibi sebeplerle birlikte Siverek yatırım için son derece uygun fırsatlar sunmaktadır.

İklim ve arazi her türlü hayvancılığın gelişmesine elverişlidir. Mera besiciliği en yaygın hayvancılık türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Son yıllarda yol, elektrik ve telefon hizmetlerindeki gelişmeler modern ahır besiciliğinin önem kazanmasına neden olmuştur. Siverek, hayvancılık konusunda ülkemizin en önemli bölgeleri arasında yer alan ve hayvan pazarının her gün açık olduğu ender noktalardan birisidir. Siverek'ten iç pazara ve dış devletlere her gün canlı hayvan ihraç edilmektedir.

Siverek, Şanlıurfa il merkezinden 96 km ve Diyarbakır şehir merkezinden 86 km uzaklıktadır. Siverek, Şanlıurfa ilinde bulunan GAP havalimanından yaklaşık 40 km uzaklıktadır. Siverek ilçesi Şanlıurfa iline bağlı 260 bin nüfusu ile en büyük ilçe konumundadır. Türkiye genelinde düşündüğümüzde birçok ilden daha fazla nüfusa sahiptir.

Bölge, tarihi ve doğal zenginlikleri ile önemli turizm potansiyeline sahiptir. Kış aylarında Karacadağ bölgesine büyük bir ilgi oluşmaktadır. Son zamanlarda buranın bir kayak merkezi olarak geliştirilmesi ve turizme kazandırılması yönünde Ajansımız ve yereldeki paydaşlar tarafından birtakım çalışmalar yürütülmektedir.

Atatürk Baraj havzasında yer alan Takoran Vadisi Bizans ve Ermeni dönemlerinden kalan kalıntılarıyla son zamanlarda yerel ve ulusal medyanın ilgisini çekmiştir. Buranın da turizme kazandırılması yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

Siverek Organize Sanayi Bölgesi, Siverek ilçesinde yatırım yapmayı düşünen yatırımcılar için cazip fırsatlar sunmaktadır. Siverek-Diyarbakır anayolu güzergâhında, Siverek ilçemize 13 km, Diyarbakır iline ise 70 km uzaklıkta yer almaktadır. Şanlıurfa Havaalanına 53 km, Diyarbakır Havaalanına 70 km, İskenderun limanına ise 475 km mesafededir.

OSB alanı 100 hektar olup, farklı büyüklüklerdeki 81 sanayi parselinden oluşmaktadır. Bölgenin alt yapı ve üst yapı çalışmaları hızlı bir şekilde devam etmektedir. Bölgenin arsa tahsisleri için gerekli hazırlıklar tamamlanmış olup, ilk aşamada 30 yatırımcı firma ile arsa tahsis sözleşmesi yapılmıştır.

Yatırım Teşvik Fırsatları

Şanlıurfa Yeni Teşvik Sistemine göre 6. Bölgede yer almakta olup, Desteklenen Sektörlerin Genişliği, İş Gücü Maliyetlerinin Azaltılması ve Finansman İmkânlarının Genişletilmesi ile yatırımlarda en avantajlı iller arasındadır.

Yeni Teşvik Sistemi kapsamında yapılacak yatırımlar için.

- Makine ve Teçhizat alımlarında KDV İstisnası ve Gümrük Vergisi Muafiyeti,
- Vergi İndirimi, (%70'e varan Yatırıma Katkı Oranı, %90 Vergi İndirim Oranı)
- Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği (Yatırım tutarından bağımsız 10 Yıl)
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, (Yatırım tutarından bağımsız 10 Yıl, OSB'de 12 Yıl)
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (Yatırım tutarından bağımsız 10 Yıl)
- Faiz İndirimi (TL Kredilerde 7 puan, döviz kredilerinde 2 puan max. 1.800.000 TL Destek

Yatırım Yeri Tahsisi,

Özellikle Sigorta primi destekleri ve gelir vergisi stopajı desteği ile işgücü maliyetleri açısından bu dönem itibari ile aylık kişi başı 1.022 TL net avantaj sağlanmaktadır. Bu desteğin 10 yıl boyunca süreceği düşünüldüğünde 500 kişi çalıştıracak bir işletme için destek miktarı 66,8 milyon TL'yi bulmaktadır.

Bunun yanında özellikle Vergi İndirimi desteğinin yatırım döneminde tüm faaliyetlerden elde edilen kazanca uygulanacak olması Büyük Ölçekli Firmalar için çok büyük bir finans avantajı getirmektedir.

Şanlıurfa aynı zamanda Cazibe Merkezi Programı kapsamında değerlendirilen 23 il arasında yer almakta olup 5.000.000 TL'nin üzerindeki yatırımlar için yatırım tutarının %25'ine kadar fatura bedeli üzerinden %30 elektrik indirimi desteği verilmektedir.

Yatırım süreçleri, teşvik ve destekler ile ilgili her türü konuda Ajansımızın Yatırım Destek Ofislerinden bilgiler alabilirsiniz.

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

Yatırımcının yanında

İdris ERKEKSOY
Şanlıurfa KOSGEB İl Müdürü

KOSGEB DESTEKLERİ

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Türkiye'deki küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'lerin) ekonomideki rolünü ve etkinliğini arttırmak, rekabet güçlerini arttırmak ve sanayiye entegrasyonunu gerçekleştirmek amacıyla kuruldu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ilgili bir kamu kurumudur. 1990 yılında 3624 sayılı kanun ile kurulmuş olan KOSGEB, 2009 yılına kadar sadece imalat sanayi KOBİ'lerine hizmet ve destekler verdi. 2009 yılında 15431 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile hizmet sektörü de dahil edilerek KOSGEB tarafından desteklenecek KOBİ'lere ilişkin sektörel ve bölgesel öncelikler belirlendi.

Destek programlarında yıllar itibariyle işletmelerin ihtiyacına uygun düzenlemeler yapılıyor. İşletmelerin ihtiyaçlarına göre başvuru yapabildiği belli başlı destek programları; Geleneksel Girişimci Destek Programı, İleri Girişimci Destek Programı, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı, KOBİGEL Destek Programı, İşletme Geliştirme Destek Programı, Yurt Dışı Pazar Destek Programı, KOBİ TEKNOYATIRIM Destek Programı, İş Birliği Destek Programı, KOBİ Finansman Destek Programı'dır.

Tüm destek programlarına KOSGEB veri tabanında kayıtlı ve aktif durumda olan ve başvuru şartlarını sağlayan işletmeler www.kosgeb.gov.tr adresinden e-devlet şifreleri ile başvuru yapabiliyor.

KOBİGEL Destek Programı gibi çağrı esaslı destek programları ise kalkınma planları, hükümet programları, yıllık hedefler, stratejik öncelikler dikkate alınarak KOSGEB tarafından belirleniyor. Çağrı şartları belirlenmesine müteakip işletmelerin başvurusuna açılıyor.

Girişimcilik Destek Programı

2019 yılında uygulamaya alınan e-Akademi üzerinden Online Girişimcilik Eğitimleri'nin tamamlanması sonrasında yeni kurulan işletmelere **www.kosgeb.gov.tr** adresinde yayınlanan faaliyet konuları tablosuna göre girişimcinin geleneksel / ileri girişimci olma durumuna göre destek veriliyor.

Geleneksel Girişimci Destek Programı'nda, gerçek kişi statüsünde iş yeri açılırsa 5 Bin TL kuruluş desteği, tüzel kişi statüsünde iş yeri açılırsa 10 Bin TL kuruluş desteği veriliyor. Ayrıca 1. yılın ve 2. yılın sonunda her yıl çalıştırdığı personelin SGK prim gün sayısına göre 5-20 Bin TL arasında değişen Performans Desteği sağlanıyor. Girişimcinin; kadın, genç, engelli ve 1.derece şehit yakını olması durumunda her bir performans döneminde belirlenen tutarlara 5 Bin TL ekleniyor. Toplamda 60 Bin TL'ye kadar geri ödemesiz destek ödeniyor.

İleri Girişimci Destek Programı 'nda, Kuruluş ve Performans Desteği 'ne ek olarak işletmenin teknoloji düzeyine bağlı olarak düşük ve orta-düşük teknoloji için 100 Bin TL, orta-yüksek teknoloji için 200 Bin TL, yüksek teknoloji için ise 300 Bin TL %75 geri ödemesiz destek oranında Makine-Teçhizat Desteği veriliyor. İleri girişimcilerde toplamda 370 Bin TL'ye kadar geri ödemesiz destek sağlanıyor.

İşletme Geliştirme Destek Programı

İşletmelerin rekabet güçlerinin, kurumsallaşma-markalaşma düzeylerinin ve ekonomideki paylarının arttırılması, kapasitelerinin geliştirilmesi ve öncelikli ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla destekler veriliyor. Program dahilinde işletmelere Yurt İçi Fuar, Yurt Dışı İş Gezisi, Nitelikli Eleman İstihdam, Eğitim, Tasarım, Sınai ve Fikri Mülkiyet Hakları, Belgelendirme, Test ve Analiz, Enerji Verimli Elektrik Motorları Değişimi, Model Fabrika Desteği kapsamında 480 Bin TL'ye kadar %60'ı geri ödemesiz olarak destek veriliyor.

Yurt Dışı Pazar Destek Programı

KOSGEB, KOBİ'lerin yurt dışı pazarlara açılabilmesini, yurt dışı pazar paylarını arttırmasını, ihracata başlamasını ve e-ticarete başlamasını arttırmak amacıyla da destekler veriyor. Program dahilinde işletmelerin personel, yazılım-donanım, tanıtım, yurt dışı fuar ve seyahat, test, analiz-belgelendirme ve hizmet alımı giderleri için 300 Bin TL'ye kadar %70'i geri ödemesiz, %30'u geri ödemeli destek sağlıyor.

KOBİ Finansman Destek Programı

KOBİ'lere uygun koşullarda finansal destek temin edilerek finansman sorunlarının çözümü, üretim, kalite ve standartlarını arttırmaları, istihdam yaratmaları, uluslararası düzeyde rekabet etmelerinin sağlanması amacıyla destek verilmeye devam ediliyor. Hâlihazırda KOSGEB ile açılan işletmelere 10 farklı banka ile imzalanan protokole göre 3 yıl süreyle geçerli 50 Bin TL'ye kadar işletme kredisi veya makine teçhizat kredisi olarak finansman sağlanıyor. Bu kredinin yıllık faiz veya kâr payı tutarlarının önemli bir bölümü KOSGEB tarafından karşılanıyor. Bu krediler sürekli açık oluyor ve KOBİ'ler, istedikleri zaman limitleri dâhilinde bu destekten yararlanabiliyor.

Hâlihazırda KOSGEB ile açılan işletmelere 10 farklı banka ile imzalanan protokole göre 3 yıl süreyle geçerli 50 Bin TL'ye kadar işletme kredisi veya makine teçhizat kredisi olarak finansman sağlanıyor.

> **Düşük, orta-düşük teknoloji alanlarında toplam 1 Milyon TL, orta-yüksek, yüksek teknoloji alanlarında toplam 5 Milyon TL %60 destekleme oranında (%70'i geri ödemeli-%30'u geri ödemesiz) destek sağlanıyor.**

KOBİ TEKNOYATIRIM Destek Programı

Ar-Ge/yenilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ürünlerin üretimini ve ticarileştirilmesini, orta - yüksek ve yüksek teknoloji alanında yer alan ve cari işlemler hesabına katkı sağlayacak ürünlerin yerli sanayi tarafından üretimini ve ticarileştirilmesini sağlamak amacıyla işletmelerce gerçekleştirilecek yatırımlar destekleniyor. Cari işlemler hesabına katkı sağlayacak ürünler www.kosgeb.gov.tr adresinde yayınlandı. Düşük, orta-düşük teknoloji alanlarında toplam 1 Milyon TL, orta-yüksek, yüksek teknoloji alanlarında toplam 5 Milyon TL %60 oranında (%70'i geri ödemeli-%30'u geri ödemesiz) destek sağlanıyor.

İş Birliği Destek Programı

KOBİ'lerin birbiriyle veya büyük işletmelerle ortak çalışma kültürünün geliştirilmesine yönelik ortak imalat, ortak tasarım, ortak laboratuvar, ortak pazarlama, ortak iş birliği projeleri destekleniyor. İşletici kuruluş modelinde 5 Milyon TL, proje ortaklığı modelinde 10 Milyon TL %60 destekleme oranında (%70'i geri ödemeli-%30'u geri ödemesiz) destek sağlanıyor.

Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı

Bu destekte; KOBİ'lerin ve girişimcilerin yeni ürün, yeni süreç, bilgi ve hizmet üretilmesi konularında yürütülen projeleri destekleniyor. Program dahilinde işletmelerin kira, makine-teçhizat, donanım, ham madde, yazılım ve hizmet alımı, personel ve proje geliştirme giderleri (eğitim, danışmanlık, sınai ve fikri mülkiyet hakları, tanıtım, yurt içi-yurt dışı kongre/konferans/fuar ziyareti/teknolojik iş birliği ziyareti, test, analiz, belgelendirme) için 750 Bin TL'ye kadar %75 geri ödemesiz destek veriliyor.

Stratejik Ürün Destek Programı

Stratejik Ürün Destek Programı 'nda; Türkiye'de orta-yüksek ve yüksek teknoloji seviyeli sektörlerdeki katma değeri yüksek ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik önemi haiz ürünlerin üretimini arttırmaya yönelik işletmeler tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar destekleniyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile eş güdümlü yürütülen program kapsamında yatırım projelerine, geri ödemesiz 1.5 Milyon TL ve geri ödemeli 3.5 Milyon TL olmak üzere toplamda 5 Milyon TL'ye kadar %60 destekleme oranında (%70'i geri ödemeli-%30'u geri ödemesiz) destek sağlanıyor.

Model Fabrikadan Eğitim Alan KOBİ'ye 70 Bin TL Destek

KOSGEB, Model Fabrika'dan eğitim alacak KOBİ'lere 70 Bin TL'ye kadar destek veriyor.

KOBİ'lerin dijital dönüşümlerine imkan sağlamak, yalın üretime geçmelerini teşvik etmek ve deneyimsel öğrenme prensiplerini işletmelerinde uygulamalarını mümkün kılmak amacıyla Model Fabrika projesi hayata geçti. İlki Ankara'da ikincisi Bursa'da açılan Model Fabrika, ortak kullanıma yönelik bir yetkinlik merkezi olarak biliniyor.

2019-2023 yıllarını kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nda bu fabrikaların sayısının 14'e çıkarılması hedefleniyor. İzmir, Mersin, Gaziantep, Konya ve Kayseri model fabrikaların öncelikli olarak kurulacağı iller arasında yer alıyor.

Girişimciliğin Ön Şartı e-Akademi

KOSGEB'in girişimcilik eğitim platformu olan KOSGEB e-Akademi ile geleneksel ve ileri girişimcilik eğitimlerini online olarak alınabiliyor. KOSGEB uzaktan eğitim sistemi, zaman ve mekândan tamamen bağımsız, mevcut bilgisayar teknolojileri vasıtasıyla sanal ortamda derslerin işlendiği bir ortam sağlıyor. Ücretsiz ve aracısız verilen eğitimlere https://lms.kosgeb.gov.tr/ adresinden başvuru yapılabiliyor. Eğitimin içeriğinde elektronik kitaplar, etkileşimli videolar, etkileşimli e-öğrenme içerikleri, deneme sınavları, canlı dersler mevcut. Tamamladığınız eğitimler sonunda isme düzenlenen elektronik sertifikaya sahip olunabilir.

KOSGEB'in Kadınlara, Gençlere ve Engellilere Yönelik Ayrıcalıkları

Girişimcilik desteklerinde girişimcinin; kadın, genç, engelli ve 1.derece şehit yakını olması durumunda Performans Desteği kapsamında her bir performans döneminde belirlenen tutarlara 5 Bin TL ekleniyor.

İşletme Geliştirme Destek Programı kapsamındaki personel desteklerinde personelin yeni mezun, kadın, engelli, birinci derece şehit yakını veya gazi olması halinde destek oranında %20 artış uygulanıyor.

Kredi Finansman Destek Programı'nda imzalanan protokol koşullarına bağlı olarak kadın ve genç girişimcilere kredi limitlerinde pozitif ayrımcılık yapılıyor.

Şanlıurfa'ya 2019'da
24 Milyon Destek

KOSGEB Şanlıurfa Müdürlüğü, etki alanındaki KOBİ ve girişimcilere 2019 yılında 24 Milyon TL'ye yakın destek sağladı.

KOSGEB Şanlıurfa Müdürlüğü, Şanlıurfa ve 13 ilçesinde 15 bine yakın işletmeye destek veriyor.

Kayıtlı KOBİ Sayısı 13 Bini Aştı

Müdürlük, etki alanında bulunan merkez ilçe ve ilçelerinde bulunan işletmeler başta olmak üzere veri tabanına kayıtlı 13 bin 272 işletmeye 13 personeliyle hizmet veriyor.

Yaklaşık 8 Bin İşletmeye Destek Sağladı

2010 yılından itibaren 7 bin 781 işletmeye sağlanan destek tutarı 79 Milyon TL'ye yaklaştı. KOSGEB Şanlıurfa Müdürlüğü, ilk günkü heyecanla KOBİ'lere destek vermeye ve yol göstermeye devam ediyor.

24 Milyon TL Destek

2018 yılında ise 979 işletmeye toplam 17 Milyon 412 Bin TL destek sağlayan KOSGEB Şanlıurfa Müdürlüğü, güçlü insan kaynağı sayesinde verdiği hizmetin kalitesini arttırmak amacıyla çalışmalarını sürdürerek 2019 yılında etki alanındaki KOBİ ve girişimcilere 24 Milyon TL'ye yakın destek sağladı.

Bin 819 Girişimci İş Hayatına Atıldı

Girişimcilerin ekonomideki öneminin bilincinde çalışmalarını sürdürerek bin 819 girişimciyi destekleyerek iş hayatına atılmalarına cesaret verdi. İşletmelerin zor zamanları olan kuruluşlarının ilk yıllarında yaklaşık 44 Milyon TL destek tutarıyla yanlarında oldu.

Proje Destekleri

Şanlıurfa'da bugüne kadar 46 işletme Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı, 44 işletme KOBİGEL-KOBİ Gelişim Destek Programı, 92 işletme KOBİ Proje Destek Programı, 15 işletme İş Birliği-Güç Birliği Destek Programı, 1 işletme KOBİ TEKNOYATIRIM Destek Programı, 2 işletme ise Yurt Dışı Pazar Destek Programı kapsamında desteklendi.

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

Yatırımcının yanında

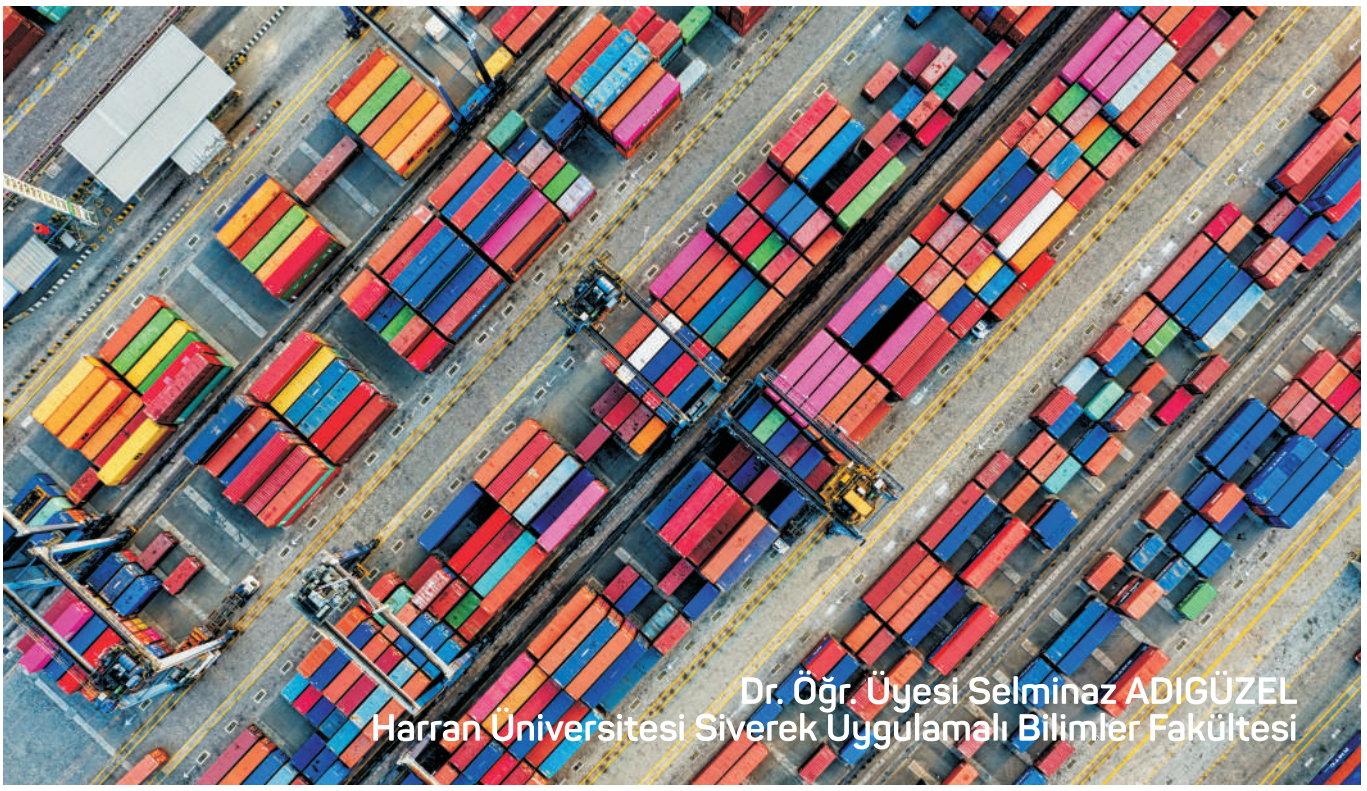

Dr. Öğr. Üyesi Selminaz ADIGÜZEL
Harran Üniversitesi Siverek Uygulamalı Bilimler Fakültesi

Siverek'te Dış Ticaret

Şanlıurfa, .6. Bölge teşvikleri kapsamında yer almıştır. Bu bölge, coğrafyanın kendisine sunduğu üstünlük nedeniyle ticaret yolları üzerinde kalmış, ulaştırma ve dış ticaret üzerinde uzmanlaşmış, bir ticaret kültürüne sahip olmuştur

Ülkelerin yeraltı ve yer üstü zenginlik kaynakları ile bulundukları coğrafi konumları, dış ticaret üstünlüklerini belirlediğinden üç yanı denizlerle çevrili olan Türkiye'nin jeolojik yapısı, dış ticarette avantaj olarak görülmektedir. Ulusal düzeyde stratejik hedefler belirlenirken bir ülkenin, bir şehrin coğrafi konumu göz önünde bulundurulur. Geçmişte denizyollarına yakınlık, demiryolları inşası için coğrafi yapının elverişli olması, bir şehrin bir ülkenin kaderini belirleyerek o ülkeye zenginlik katarken, günümüzde teknolojik gelişmeler neticesinde coğrafi yapısı elverişsiz ülkeler de lojistik açıdan gelişebilmekte coğrafi konum kader olmaktan çıkmaktadır. Bugün savaş, terör tehdidi altında bulunan Güneydoğu Anadolu sınırlarında bulunan iller, riskler, iyi yönetilirse riskli durumlar, avantaja çevrilebilmektedir. Şanlıurfa Siverek örneklemi üzerinde çalıştığımız bu araştırmada, veri toplama tekniği kullanılarak toplanan verilerin analizi yapılmıştır. Gerekli mevzuat düzenlemeleri ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne kalkınmada öncelik verilerek bürokratik uygulamaların sadeleştirilmesi, Türk dış ticaretinde önemli bir potansiyele sahip olan Güneydoğu'nun lojistik alt yapısının hızlı bir şekilde güçlendirilmesi, ekonomik olarak güçlendirilmesi gerekmektedir. "Bereketli Hilal" olarak bilinen Mezopotamya üzerinde yer alan Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep birçok ticaret yoluna yakınlığı, jeostratejik konumu, 6. Sanayi bölgesi olması nedeniyle sanayileşme yolunda atılan başarılı projeleri, istihdam isteyen genç nüfusuyla, ürettiği ürünleri, dünya pazarına satmasını kolaylaştıracak lojistik merkezlere ihtiyaç duyan illerdir. .Şanlıurfa'ya bölgeyi geliştirme misyonunu gerçekleştirmesi için devlet tarafından da teşvikler sunulmaktadır. Şanlıurfa OSB 'nin 1989 yılında kurulmasının ardından Yatırım Teşvik Sistemi hakkında esaslar belirlenerek 20 Haziran 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile Şanlıurfa, .6. Bölge teşvikleri kapsamında yer almıştır. Bu bölge, coğrafyanın kendisine sunduğu üstünlük nedeniyle ticaret yolları üzerinde kalmış, ulaştırma ve dış ticaret üzerinde uzmanlaşmış, bir ticaret kültürüne sahip olmuştur.

Şanlıurfa ve Dış Ticaret Yüzölçümü 19.451 km2 olan Şanlıurfa'nın nüfus yoğunluğu 102/km2'dir. Şanlıurfa ilinin nüfusu 2018'de yaklaşık 1.985.753'tür. Bu nüfusun, 999.299 erkek ve 986.454 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: %50,32 erkek, %49,68 kadındır. Şanlıurfa ilinde 13 ilçe ve belediye bulunmaktadır. Nüfus büyüklüğü bakımından en büyük ilçeleri sırasıyla Eyyübiye, Haliliye, Siverek, Viranşehir, Karaköprü, Suruç, Akçakale, Birecik, Ceylanpınar, Harran, Bozova, Hilvan, Halfeti'dir. Siverek ilçesinin nüfusu 2019 yılında 260.970'tir. Bu nüfus\ , 131.983 erkek ve 128.987 kadından oluşmaktadır /Şanlıurfa ilinde genel olarak tarım alanlarının dağılışına bakıldığında, yer şekillerin oluşumuna bağlı olarak plato yüzeyindeki düzlüklerde ve güneydeki ovalarda kuzeybatı-güneydoğu yönünde uzanan yoğunlukları itibariyle doğu, orta ve batı olmak üzere üç kuşak şeklinde sıralanmaktadır /

Fırat nehrinin Hilvan-Siverek ilçeleri arasındaki girintili-çıkıntılı alandan başlayarak doğuda, kuzeyden güneye doğru Karacadağ'ın dağlıalanları ile Şanlıurfa-Mardin il sınırı, batıda ise Hilvan, Siverek, Viranşehir ve Ceylanpınar ilçelerinin Şanlıurfa ilçe merkezi ile olan ilçe sınırları arasında uzanan ve güneyde Türkiye-Suriye sınırı ile son bulan bölüm, Birinci kuşaktır/ Bu kuşağın çok büyük bir kısmı, çoğunluğu bazaltik topraklarla kaplı olan Siverek-Viranşehir Platosu'nun düzlük alanları oluştururken, güneyde kalan az bir kısmı ise Ceylanpınar ilçe merkezi ve yakın çevresinde yer alan ve aynı isimle anılan Ceylanpınar ovası oluşturmaktadır/ Bu geniş tarım alanları, aynı zamanda, Harran Ovası'ndan sonra sulamalı tarımın (halk sulamaları) en yoğun yapıldığı alandır (Bitkisel üretimde İki yılda 5 ürün alınabilecek toprak-su kaynakları ile iklim şartlarının olması,

Yüksek kalitede ve çeşitli ham madde arzının olması.

Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayi Yatırımları İçin Uygun Sektörler; Pamuk İşleme, İşlenmiş ve Dondurulmuş Gıda Ürünleri Paketleme, Yün Üretimi, Meyve-Sebze Üreticiliği ve İşleme Tesisleri Süt ve Et İşleme, Balıkçılık ve Balık İşleme Tesisleri, Seracılık Hayvancılık (Besicilik ve Süt Üreticiliği) Makarna ve İrmik Üretimi, Yem Bitkileri Üretimi, Antep Fıstığı İşleme Tesisi, Organik tarım açısından, Kaliteli tarımsal alanlar, Sulamaya yeni açılan alanlar, Mayından ve kayalardan temizlenecek araziler, Kümelenme çalışmalarının yapılması için fırsat oluşturmaktadır/ Siverek, sönmüş, bir yanardağ olan Karacadağ'ın batısında, Fırat'a doğru uzanan bölgede, Diyarbakır-Şanlıurfa-Adıyaman arasındaki üçgende kurulmuş bir şehirdir.

Tarihi, Sümer ve Asurlulara kadar uzanan şehir, Asurlular döneminde yığma bir tepe üzerine inşa edilen kale etrafında kurulmuştur. Siverek batısında Adıyaman'ın Kâhta ilçesi, batıdan kuzeye doğru uzanan Atatürk Baraj gölü, kuzeyinde ise Adıyaman'ın Gerger ilçesi ile Diyarbakır'ın Çermik ve Çüngüş ilçeleri, doğusunda Diyarbakır, güney doğusunda ise kısa bir sınır ile Mardin ili, Viranşehir ve Hilvan ilçeleri bulunur. Siverek ilçe merkezi 37.45 kuzey enlem ile 39.19 doğu boylamlarının kesiştiği noktalarda bulunmaktadır.

Toplam arazi varlığı 4.317.000 olan, Siverek'te tarıma elverişli arazi 2.286.000 dekar, sulu tarım yapılan arazi 300.000 dekar, susuz tarım arazisi 1.986.000 dekardır.

Siverek ilçe merkezinin denizden yüksekliği 801 ile 840 metre arasında değişmektedir. Toplam yüz ölçümü 4314 km'dir Akdeniz iklimi özellikleri görülen ilçede sönmüş bir volkan olan Karacadağ'ın püskürttüğü lavların soğuması ile oluşan siyah taşlar, Siverek ve çevresinin hemen hemen her tarafında görülebilir. Nüfus sayımlarının yapıldığı dönemlerde mevsimlik olarak Çukurova, Karadeniz ve Ege bölgelerine çalışmaya gidilmektedir. Toplam arazi varlığı 4.317.000 olan, Siverek'te tarıma elverişli arazi 2.286.000 dekar, sulu tarım yapılan arazi 300.000 dekar, susuz tarım arazisi 1.986.000 dekardır. Ekime elverişli arazinsi olan ilçenin arazilerinin büyümesi, tarımda makineleşmenin gelişmesi, gübre kullanımı gibi gelişmeler karşısında ürünlerin sayısında büyük bir artış olmuştur. Sulu tarımda yaşanan ciddi gelişmeler; İlçenin iklimi mera besiciliğini modern ahır besiciliğinin geliştirmiştir. Fenni yem ve veteriner ilaçlarının tüketiminde büyük artış örülmektedir. Bağcılık büyük gelir getiren unsurlardan biridir. Hayvan pazarının her gün açık olduğu ender noktalardan birisidir. İklim ve arazi her türlü hayvancılığın gelişmesine elverişlidir. Mera besiciliği en yaygın hayvancılık türü olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılı verilerine göre Siverek'te yaklaşık 20 bin dönüm alanda bağcılık yapılmaktadır. Bahçecilik, Siverek'in kuzeyinde, Fırat nehrinin kenarında, Karacadağ bucağında ve kentin batısında sulu tarımın yapıldığı yerlerde gün geçtikçe artmaktadır,

KAYNAKLAR
Erdal M (2014), ,Satın Alma ve Tedarik Zinciri Yönetimi Beta Yayınları 3. Baskı, İstanbul,
Koban, E\ Hilal Yıldırır Keser, (2015) ,Dış Ticarette Lojistik Genişletilmiş 6.Baskı Ekin basın Yayın Dağıtım, Bursa,
Birleşmiş Markalar Derneği (2012), Suriye Ülke Raporu, İstanbul: BMD Yayınları.
Bulut E/, "Türkiye'nin Suriye İle Dış Ticaretindeki Gelişmeler",
http://www.ktu.edu.tr/dosyalar/sbedergisi_fa04e.pdf(Erişim Tarihi11.03.2018).
Demir V/ (2008), Lojistik Yönetim Sisteminde Maliyet
Hesaplaması Nobel yayınevi, 2. Baskı,
Murphy J Paul R. r. A. (2016), ,Michael Knemeyer Güncel Lojistik
Çev. Funda Yercan Şerife Özdemiroğlu, Nobel yayınevi 11. Baskı
(https://www.investsanliurfa.com/sanliurfa/tarim-bolgeleri--50Erişim Tarihi 03.03.2018).

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

Üreticinin yanında

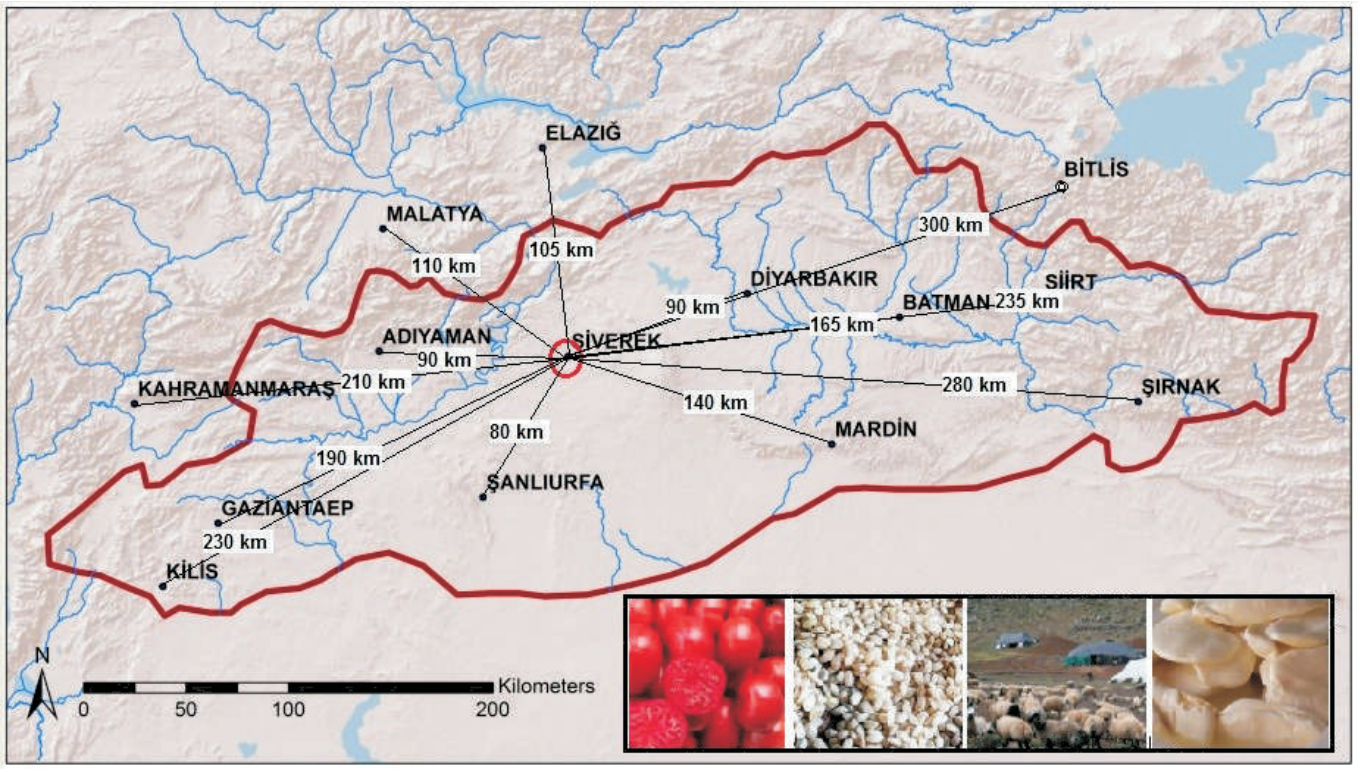

Siverek Arazilerinin Doğal ve Güvenli Gıda Üretim Potansiyeli Yüksek

Prof. Dr. Mehmet Ali ÇULLU
Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi

Genelde Siverek ve çevresinde yetiştirilen Karacadağ pirinci ve domatesi renk, aroma, beslenme değeri çevrede yetiştirilen ürünlerden çok daha farklı olduğundan daha fazla tercih edilmektedir. Bu ürünlerin diğer bir avantajı ise temiz ve kirlenmemiş topraklardan üretildikleri için güvenli gıda kapsamına girmeleridir.

Siverek ve çevresinde bulunan arazilerin çok önemli bir bölümü bazalt volkanizmaları üzerinde oluşan topraklardan oluşmaktadır. Bazalt anakayası üzerinde oluşmuş topraklar bitki gelişimi için önemli olan fosfor (P), demir (Fe), Mağnezyum (Mg) ve çinko (Zn) gibi elementleri diğer topraklara göre daha fazla içermektedir. Bu nedenle bölgede yetişen tarımsal ürünler bu elementlerce iyi beslendiğinden kaliteleri ve insan beslenmesindeki önemi daha fazla olmaktadır. Bu nedenle bölgede yetiştirilen hayvansal ürünler, Karacadağ pirinci ve domatesi diğer bölge ürünlerinden daha farklı olmaktadır. Genelde Siverek ve çevresinde yetiştirilen Karacadağ pirinci ve domatesi renk, aroma, beslenme değeri çevrede yetiştirilen ürünlerden çok daha farklı olduğundan daha fazla tercih edilmektedir. Bu ürünlerin diğer bir avantajı ise temiz ve kirlenmemiş topraklardan üretildikleri için güvenli gıda kapsamına girmeleridir. Bu ürünlerin daha profesyonelce üretilmesi, işlenmesi ve paketlenmesi halinde çok daha fazla katma değer potansiyeline sahiptir. Siverek ilçesinde özellikle dar alanlarda üretim yapan çiftçilerin ürünleri yereldeki tüketim dışında çevre illere pazarlanma potansiyeli bulunmaktadır. Siverek'te marka olan ürünlerin (domates, pirinç, hayvansal ürünler, tıbbi aromatik ürünler ve diğerleri) daha organize üretilmesi halinde Harita 1'de görülen uzaklığı 80 km ile 300 km arasında mesafesi bulunan illere kara yolu ile pazarlanma şansı vardır.

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

Sanayicinin yanında

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

Üreticinin yanında

SİVEREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

Hasan Çelebi Mah. Cumhuriyet Cad. Sipahi Pazarı üzeri kat:1 no: 44/45 Siverek/ŞANLIURFA

www.siverektso.org.tr 0414 552 10 23

elif matbaası 0.414 314 14 68